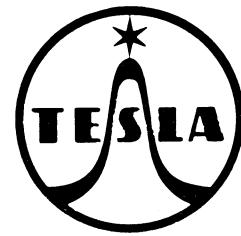

Návod k údržbě přijímače

TESLA 2815 B MONIKA

Návod k údržbě přijímače

TESLA 2815 B MONIKA

O B S A H

	strana
01 Technické údaje	3
02 Popis zapojení	3
03 Sladování přijímače	5
04 Oprava a výměna vadných dílů	7
05 Změny během výroby	9
06 Náhradní díly	10
07 Přílohy	14

Výrobce:
TESLA BRATISLAVA n. p.
1965—66

TRANZISTOROVÝ PŘIJÍMAČ TESLA 2815 B MONIKA

Obr. 1. Přijímač 2815B

01 TECHNICKÉ ÚDAJE

VŠEOBECNĚ

Kabelkový superheterodyn se třemi vlnovými rozsahy vybavený na velmi krátkých vlnách 10 laděnými okruhy, 9 tranzistory a 2 diodami, na středních a dlouhých vlnách 5 okruhy, 7 tranzistory a jednou diodou. Vestavěná tyčová a feritová anténa, připojky pro dipól a další reproduktor, napájení z vestavěných baterií, zapojení provedené plošnými spoji.

OSAZENÍ TRANZISTORY A DIODAMI

OC 170 — vf zesilovač pro vkv
OC 170 — směšovač a oscilátor pro vkv
OC 170 — mf zesilovač pro vkv, směšovač a oscilátor pro sv a dv
OC 170 — mf zesilovač
OC 170 — mf zesilovač
 $2 \times$ GA206 — demodulátor pro vkv
GA201 — demodulátor pro sv a dv
OC71 — nf zesilovač
OC71 — nf budicí zesilovač
 $2 \times$ OC72 — souměrný koncový zesilovač

VLNOVÉ ROZSAHY

velmi krátké vlny	65,2 — 73,5 MHz
střední vlny	525—1605 kHz
dlouhé vlny	150—285 kHz

PRŮMĚRNÁ VF CITLIVOST

velmi krátké vlny	40 μ V
střední vlny	400 μ V/m
dlouhé vlny	1200 μ V/m

PRŮMĚRNÁ VF SELEKTIVNOST

velmi krátké vlny	6 dB (rozladění 300 kHz)
střední vlny	24 dB
dlouhé vlny	28 dB } (rozladění 9 kHz)

MEZIFREKVENCE

velmi krátké vlny	10,7 MHz
střední a dlouhé vlny	468 kHz

PRŮMĚRNÁ MF CITLIVOST

40 μ V	pro 10,7 MHz
6 μ V	pro 468 kHz

NÍZKOFREKVENČNÍ CITLIVOST

0,8 μ A
(nf napětí 400 Hz 0,08 V na odporu 0,1 M Ω připojeném na běžec regulátoru hlasitosti)

VÝSTUPNÍ VÝKON

150 mW (pro 400 Hz a zkreslení 10%)

REPRODUKTOR

dynamický, \varnothing 65 mm, impedance 8 Ω

NAPÁJENÍ (6 V)

2 kulaté baterie typu 223
(\varnothing 22 \times 74,5 mm, napětí 3 V)

NEJVĚTŠÍ ODBĚR PRODU

přijímač bez vybuzení	20 mA
při vybuzení na 150 mW	85 mA

ROZMĚRY A VÁHY

šířka	185 mm
výška	104 mm
hloubka	40 mm
váha (bez zdrojů)	55 dkg

02 POPIS ZAPOJENÍ

Tranzistorový přijímač 2815B pracuje jako superheterodyn při příjmu jak kmitočtově modulovaných tak i amplitudově modulovaných signálů. To znamená, že přijímané signály se mění v aditivním směšovači na mezifrekvenci, která se po zesílení v mezifrekvenčním zesilovači demoduluje. Získaný nízkofrekvenční signál se dále zesiluje třístupňovým zesilovačem a přes výstupní transformátor se přivádí na reproduktor.

Jednotlivé části na schématu zapojení v PŘÍLOZE NÁVODU K ÚDRŽBĚ mají tento význam:

PŘÍJEM K MITOČTOVÉ MODULACE

Vstup a oscilátor

Signály přiváděné na zdírky přijímače pro dipól anebo na tyčovou anténu se dostávají na souměrnou vstupní cívku L1, L1', jejíž střed je uzemněn. Indukcí se pak tyto signály

přenášejí na cívku L2 vázanou s emitorem tranzistoru T1. Tímto způsobem se částečně přizpůsobuje impedance vnější antény (300Ω) vstupní impedance prvního tranzistoru pracujícího jako vf zesilovač s uzemněnou bází. Kondenzátory C5, C6 tvoří jednak s cívkou L2 okruh naladěný na střed přijímaného pásma, jednak jako kapacitní dělič umožňují poměrně přesné přizpůsobení rozdílných impedancí uvedeného okruhu a vstupu tranzistoru T1. V kolektorovém obvodu vstupního tranzistoru je zapojen laděný okruh tvořený cívkou L3, ladicím kondenzátorem C1, souběhovou kapacitou C8 a dodávacím kondenzátorem C9. Emitor dalšího stupně, pracující jako kmitající směšovač s uzemněnou bází, je s tímto okruhem vázán pomocí malé kapacity C10.

Laděný okruh oscilátoru tvoří cívka L5, L5' spolu s ladicím kondenzátorem C2, laděným v souběhu se vstupním okruhem, souběhovou kapacitou C15 a dodávacím kondenzátorem C16. Okruh je volně vázán s kolektorovým obvodem tranzistoru T2 přes vazební kondenzátor C14, zapojený na odbočku cívky L5, L5' aby se omezilo vyzařování signálu oscilátoru do antény. Zpětná vazba na vstup druhého tranzistoru je zavedena kondenzátorem C13.

Kmitočet oscilátoru je o mezifrekvenci vyšší než přijímaný.

Mezifrekvenční zesilovač

V obvodu kolektoru tranzistoru T2 je zařazen okruh tvořený cívkou L6 a kondenzátorem C14 naladěný na mezifrekvenci přijímače. Část mf signálu proniká vlivem kladné zpětné vazby do emitorového obvodu, kde však jeho fázi vyrovnaná indukčnost cívky L4 a tak se zamezuje rozmítání směšovacího stupně na tomto kmitočtu (neutralizace pro mezifrekvenci). Uvedený laděný okruh je (cívkou L7) induktivně vázán přes přepínače P1 (55–56) a oddělovací kondenzátor C22 s bází tranzistoru T3 zapojeného jako první stupeň mf zesilovače. S obvodem kolektoru tohoto stupně je přes dotyky 11–12 přepínače P1 a tlumicí odporník R14 spojen laděný okruh L14, C30 který je opět (cívkou L14') induktivně vázán s bází tranzistoru T4. V obvodu kolektoru tohoto druhého mf stupně je zapojen laděný okruh L16, C34 vázaný cívkom L16' s bází tranzistoru T5.

Demodulace

V kolektorovém obvodu tranzistoru T5 je zapojen přes tlumicí odporník R18 primární okruh poměrového detektoru, který demoduluje kmitočtově modulované signály a částečně omezuje i jejich amplitudu.

Z primárního mf okruhu, tvořeného cívkom L18 a kapacitou C38 se přenáší indukce (pomocí cívky L19') napětí jednak na souměrně rozdělený okruh z členů L19, L19', C40, jednak vazební cívkom L18' na střed souměrného vinutí. Na souměrný okruh jsou zapojeny diody D1 a D2, jejichž vlastnosti jsou pokud možno shodné, dále pracovní odpory R20, R21 blokové elektrolytický kondenzátor C44 a konečně kondenzátory C41, C42, C43, které uzavírají obvod pro vysoké kmitočty. Oba popisované laděné okruhy tvoří mf pásmový filtr, jehož obě poloviny sekundárního napětí jsou při rezonančním kmitočtu vzhledem k fázové posunutosti o 180° , a proti napětí na cívce L18' o 90° . Poloviční napětí na cívách L19, L19' jsou usměrňována protisměrně zapojenými diodami, proto se usměrněná napětí scítají a na odporech R20, R21' jako celku se objeví součtové napětí. Neméně přiváděný signál modulován, je rozdíl napětí mezi středem sekundárního vinutí a středem pracovních odporníků (na kondenzátoru C43) nulový. Této skutečnosti se využívá při sladování poměrového detektoru. Při změně kmitočtu přiváděného signálu (modulaci) se mění fáze a tudíž i velikost nakmitaného napětí na cívách L19, L19', protože laděný okruh už nemí v rezonanci, zatímco na cívce L18' se fáze neposouvá. Obě součtová napětí jsou tedy různá a následkem toho se mění i okamžitá velikost stejnomořného napětí na kondenzátoru C43 a to úměrně k hloubce modulace (kmitočtového zdvihu). Rytme změn napětí pak odpovídá modulačnímu kmitočtu. Celkové napětí na odporech R20, R21 se přitom nemění, protože přírůstku napětí na jednom odporu odpovídá úbytek na odporu druhém (vektrový součet napětí na cívách L19, L19' je stále stejný). Kromě toho i okamžité změny a velké amplitudové přírůstky (např. poruchy) nemohou ovlivnit velikost napětí na obou pracovních odporech, protože souběžný elektrolytický kondenzátor C44 působí zkrat pro vysoké i nízké kmitočty. Podstatný omezovací účinek vzniká však v důsledku závislosti vnitřního odporu diod na velikosti přiváděného napětí. Naopak při zmenšení amplitudy se tlumení změní a tak se vždy vyrovnaná (omezuje) amplituda na stálou úroveň.

Demodulovaný signál z kondenzátoru C43 se dostává přes oddělovací kondenzátor C46, dotyky přepínače P1 (53–54) a oddělovací filtr z členů R22, C48 (normou předepsané potlačení přírůstku vyšších kmitočtů vzniklého ve vysílači) na regulátor hlasitosti R23.

PŘÍJEM AMPLITUDOVÉ MODULACE

Vstup a oscilátor

Vysokofrekvenční signály běžných rozsahů se přímo indukují do feritové antény se směrovým účinkem, jejíž vinutí L9, L9' tvoří spolu s dodávacím kondenzátem C20 a ladicím kondenzátem C3, připojeným přes dotyky přepínače P1 (61–62), vstupní laděný okruh pro střední vlny a podobně vinutí L8 doplňuje spolu s dodávacím kondenzátem C18, pevnou kapacitou C19 a ladicím kondenzátem C3, připojeným tentokráte přes dotyky přepínače P1 (71–72), vstupní okruh pro dlouhé vlny.

Jednotlivé laděné okruhy jsou vázány prostřednictvím vazebních vinutí L9'' a L8'' (impedanční přizpůsobení) přes dotyky přepínače P1 (65–66 a 75–76) a přes oddělovací kondenzátor C22 na bázi tranzistoru T3, který pracuje jako směšovač přijímaného signálu se signálem pomocného oscilátoru, tvoreného týmž tranzistorem. Okruh oscilátoru tvoří na středních vlnách cívka L10, L10', dodávací kondenzátor C26, souběhová kapacita C25 a ladicí kondenzátor C4, připojený přes dotyky přepínače P1 (25–26) a na dlouhých vlnách cívka L12, L12', dodávací kondenzátor C28, pevná kapacita C29, souběhová kapacita C24 a ladicí kondenzátor C4, připojený v tomto případě dotyky přepínače P1 (35–36). Oscilátor je laděn v souběhu se vstupem, neboť jednotlivé sekce ladicího kondenzátoru (C3, C4) jsou mechanicky spřázeny. Okruhy jsou přizpůsobeny nižší impedance tranzistoru T3 a vázány pomocí vazebních vinutí L10' nebo L12', dotyku přepínače P1 (23–24 nebo 33–34) a oddělovacího kondenzátoru C23 s emitem tohoto tranzistoru.

Kolektorový obvod oscilátoru je vázán s laděnými okruhy induktivně, a to na středních vlnách přes přepínač P1 (21–22) cívku L11 a na dlouhých vlnách přes přepínač P1 (31–32) cívku L13. Kmitočet oscilátoru je o mezifrekvenci vyšší než přijímaný.

Mezifrekvenční zesilovač

V kolektorovém obvodu tranzistoru T3 je zařazen v sérii s vazebními cívky oscilátoru okruh tvořený cívkom L15, L15', kondenzátorem C31 a uzavřený kondenzátem C32. Vazba je provedena na odbočku L15' kvůli impedančnímu přizpůsobení. Okruh je naladěn na mezifrekvenci přijímače a vázán pomocí kapacitního děliče C31, C32 přes cívku L14' s bází tranzistoru T4 zapojeného jako první řízený stupeň mf zesilovače.

Druhý mf okruh L17, L17', C35 (okruh uzavřen přes kondenzátor C36) je stejně impedančně přizpůsoben ke kolektorovému obvodu tranzistoru T4 pomocí odbočky L17' přes mf okruh pro vkv L16, C34 přes cívku L16' s bází druhého stupně mf zesilovače T5.

Třetí mf okruh tvořený prvky L20, L20', C39 je opět vázán s kolektorem tohoto tranzistoru přes tlumicí odporník R18 a mf okruh pro vkv L18, L19', C38 pomocí odbočky L20.' Prostřednictvím cívky L21 je okruh induktivně vázán s obvodem demodulační diody.

Demodulace

Mezifrekvenční signál je usměrňován diodou D3 vhodně vázanou s posledním mf laděným okruhem. Demodulační obvod tvoří dále pracovní odporník R23 (regulátor hlasitosti) a filtr z členů C45, R22, C48, který zbarvuje signál vf složek. Obvod uzavírá přepínač P1 na středních vlnách dotyky 63–64, na dlouhých vlnách 73–74.

Samočinné vyrovnané citlivosti

Zisk prvního mf stupně T4 se mimotořidí zaváděním proměnného předpětí z obvodu demodulátoru přes filtr R19, C47, který určuje časovou konstantu regulace, a přes odporník R11 na bázi tranzistoru. Přitom základ regulačního napětí tvoří pevné předpětí vznikající průtokem napájecího proudu odporem R12 (pracovní odporník je přímo spojen s kladným napětím).

NÍZKOFREKVĚNČNÍ ČÁST A NAPÁJENÍ

Nízkoamerický zesilovač

Nízkoamerický signál se dostává z regulátoru hlasitosti R23 přes oddělovací kondenzátor C49 na bázi tranzistoru T6, který pracuje jako první stupeň nf zesilovače. Kolektor tohoto tranzistoru je vázán prostřednictvím pracovního odporu R27 a kondenzátoru C51 s bází tranzistoru T7. Tento tranzistor tvoří tzv. budící stupeň pracující do primárního vinutí L22 budícího transformátoru.

Na sekundárních vinutích L23, L23' vznikají dvě stejně velká avšak protisměrná napětí, která jsou zaváděna na báze tranzistorů T8, T9 v souměrném zapojení, pracujících ve třídě „B“. Toto zapojení umožňuje lepší výkonové využití tranzistorů, neboť odběr napájecího proudu je takto přímo závislý na intenzitě zpracovávaných signálů. Kolektory obou tranzistorů koncového stupně jsou zapojeny na primární

vinutí L24, L24' výstupního transformátoru, jehož sekundární vinutí L25 je spojeno přes dotyky odpojovací zástrčky P3 s kmitačkou vestavěného reproduktoru. Kondenzátor C53, zapojený souběžně k primárnímu vinutí, potlačuje vysší kmitočty tónového spektra.

Přípojka

Přípojka pro další reproduktor nebo sluchátko s impedancí $8\ \Omega$ je vybavena vypínáním vestavěného reproduktoru pomocí dotyku P3 odpojovací zdírky. Při zasunutí speciální kolíčkové zástrčky se dotyky zdírky rozpojí.

Napájení přijímače

Napájecí napětí 6 V z baterie se zavádí přes spínač P2 (mechanicky sprážený s potenciometrem R23) na blokovací kondenzátor C55 a do emitorového obvodu tranzistorů koncového stupně, jejichž pracovní bod je určen napětím děliče R31, R3 a tepelně stabilizován termistorem R35.

Napětí napájecí baterie se také zavádí přes odpor R30, blokováný kondenzátorem C54, na napájecí odpory R29 (blokování

kondenzátorem C52) a R26 tranzistorů nf části a na jejich stabilizační děliče R28, R33 a R24, R25; dále do obvodu samočinného řízení citlivosti (základní napětí), na napájecí odpory tranzistorů mf části R17, R13, R10, blokované kondenzátory C37, C33, C23, (C23 je zapojen jako blokovací jen na rozsahu vkv přes dotyky 13–14 přepínače P1), na stabilizační dělič R15, R16 tranzistoru T5 a konečně přes dotyky přepínače P1 (51–52) a oddělovací filtr R7, C17 na napájecí odpory tranzistorů vkv části R1 a R4 (blokování kondenzátorem C11).

Při poklesu napájecího napětí baterie se obvykle snižuje výkon citlivost a také se posouvá kmitočet oscilátoru přijímače; aby se omezil tento jev, jsou stabilizovány pracovní body tranzistorů T1, T2 selenovým článkem D4, D4' blokováným kondenzátorem C56 a pracovní bod tranzistoru T3 článkem D4 blokováným kondenzátorem C57. Úroveň stabilizovaného napětí se nařizuje potenciometrem R34 a napětí se pak zavádí na jednotlivé báze přes odpory R3, R6 a R8 (blokování kondenzátory C7 a C12).

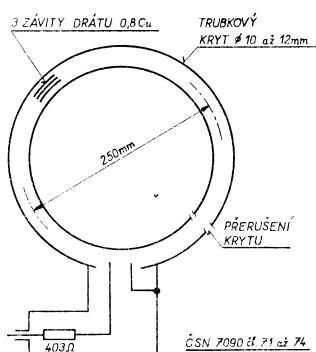
02 SLAĐOVÁNÍ PŘIJÍMAČE

Kdy je nutno přijímač sladovat

1. Po výměně cívek nebo kondenzátorů ve vysokofrekvenční nebo mezifrekvenční části přijímače.
 2. Nedostáče-li citlivost nebo selektivita přijímače nebo nesouhlasí cejchování ladící stupnice na některém vlnovém rozsahu po mechanickém srážení náhonu. Přijímač není nutno vždy sládovat celý, zpravidla stačí doladit rozladěnou část.

Pomůcky k sladování

1. Zkušební vysílač s rozsahem 0,15—20 MHz s amplitudovou modulací (např. TESLA BM 205 nebo BM 368).
 2. Zkušební vysílač s rozsahem 60—80 MHz s vypínateľnou kmitočtovou modulací (např. TESLA BM 270).
 3. Symetriační člen sloužící k vzájemnému přizpůsobení výstupní impedance zkušebního vysílače, která obvykle bývá $70\ \Omega$, a vstupní impedance přijímače $300\ \Omega$. Zapojení symetriačního členu je na obr. 3. Může být proveden z miniaturních odporů v zástrčce přívodu od vysílače nebo umístěn ve vhodném stíněném krytu. Také přívodní kabel musí být stíněný. Pokud se neprovádějí přesná měření, stačí použít zaokrouhlených hodnot odporů.
 4. Normalizovaná rámová anténa (viz. obr. 2).
 5. Měřík výstupního výkonu (vstupní impedance $8\ \Omega$) nebo nízkofrekvenční milivoltmetr (např. BM 310) a bezindukční odpor $8\ \Omega/1\ W$ jako náhradní zátěž.

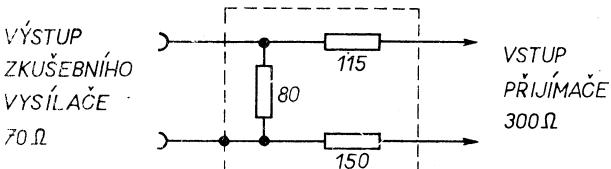
Obr. 2. Normalizovaná rámová anténa

6. Elektronkový voltmetr s nulou uprostřed nebo s přepína-telnou polaritou (např. BM 388 A).
 7. Sládovací šroubovák z izolační hmoty.
 8. Bezindukční kondenzátory 1000 pF a 30 000 pF.
 9. Zajišťovací hmoty, vosk k zakapání jader cívek a nitrolak k zajištění doladovacích kondenzátorů a miniaturního potenciometru.

Všeobecné pokyny

Polovodičové prvky (tranzistory a diody) jsou velmi citlivé na přehřátí nebo přetížení proudem. Je nutné dodržovat následující pokyny, aby se při sladování přijímač nepoškodil:

1. Měřící přístroje s vlastním napájením před připojením k přijímači spolehlivě uzemněte.
 2. Dbejte, aby z měřicího přístroje neproniklo do obvodů tranzistorů napětí větší, než je přípustné. To platí i o měřicích signálech ze zkusebního vysílače nebo z tónového generátoru.
 3. Při pájení nepřiblížujte žhavé pájedlo těsně k tranzistorům a dbejte, aby ani jejich přívody nebyly příliš tepelně namáhaný.

Obr. 3. Symetrikační člen

4. Přívody od měřicích přístrojů připojujte spolehlivě na příslušné body tak, aby se nedotýkaly okolních částí a spojů.
 5. Kontrolujte vždy před zapojením polaritu napájecího zdroje. Nesprávným položením můžete zničit tranzistory.
 6. Napájecí zdroj musí mít při sladování napětí $6 \text{ V} - 0,3 \text{ V}$. Je-li použit síťový napáječ, může mít největší vnitřní odpor 2Ω a největší střídacou složku $0,5\%$.

Příprava k sladování

1. Šasi přijímače lze vyjmout ze skříně po odnětí její zadní části, vyšroubování dvou šroubů uvnitř po stranách nosníku ovládacích prvků a uvolnění stavečního šroubu knoflíku přepínáče vlnových rozsahů. Ještě díve, než šasi definitivně vyjmete, seřideň náhon ladění tak, aby se levý okraj stupnicového ukazovatele kryl se značkou na levé straně stupnice pro velmi krátké vlny, je-li ladění přijímače na levém dorazu. Ukazovatel musí být zajistěn na náhonovém motouzu nitrolakem.

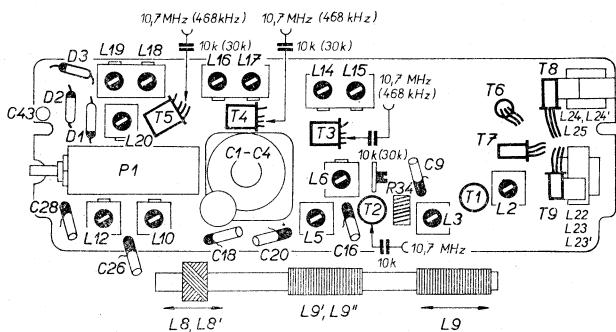
Nyní vyjměte šasi ze skříně, ladění ponechte na levém dorazu (na straně regulátoru hlasitosti) a odměřte od levého okraje stupnicového ukazovatele postupně 2,5 mm, 3,1 mm, 59,2 mm a 60,3 mm. Vyznačte tyto body tužkou na horní straně stínítka — nosníku ovládacích prvků (viz body B, D, A, C, na obr. 5, znázorněné při pohledu dovnitř).

2. Příjímač musí být mechanicky i elektricky seřízen; napětí uvedená na schématu zapojení se nemají lišit o více než $\pm 15\%$, jsou-li měřena elektronkovým voltmetrem. Nejprve měřte napětí na polovině selenového článku D4, případně je naříďte potenciometrem R34 na hodnotu 0,75 V.

- Opatrně odstraňte vosk z jader cívek, jejichž nastavení bude měnit.
- Do zásuvky pro další reproduktor připojte (pomocí příslušné zástrčky tak, abyste odpojili reproduktor v přijímači) měříč výstupního výkonu, regulátor hlasitosti naříďte na největší hlasitost, přijímač uzemněte.
 - Poloha jednotlivých sladovacích prvků je zakreslena na obr. 4.

Měření nízkofrekvenční části

- Přepněte přijímač na rozsah vkv. Nízkofrekvenční signál 400 Hz z tónového generátoru zavedte na běžec regulátoru hlasitosti přes odpor 0,1 MΩ. Regulátor naříďte na největší citlivost.
- Souběžně k měřiči výstupního výkonu připojte osciloskop.
- Velikost výstupního napětí generátoru naříďte výstupní výkon přijímače na 150 mW. Při tomto výstupním výkonu nesmí být ořezány vrcholy sinusovky na osciloskopu. Současně kontrolujte odběr proudu z napájecího zdroje; proud nesmí překročit 85 mA.
- Velikost výstupního napětí generátoru naříďte výstupní výkon přijímače na 5 mW. Proud procházející odporem 0,1 MΩ představuje nf citlivost přijímače. Tato hodnota má být $0,8 \mu\text{A} \pm 6 \text{ dB}$ (napětí $0,08 \text{ V} \pm 6 \text{ dB}$ na odporu měřené nf milivoltmetrem).

Obr. 4. Sladovací prvky přijímače

SLADOVÁNÍ PŘIJÍMAČE NA VELMI KRÁTKÝCH VLNÁCH

MEZIFREKVENČNÍ ČÁST

- Přepněte přijímač na velmi krátké vlny a ladění přijímače naříďte na střed pásmo (asi 68 MHz).
 - Souběžně ke kondenzátoru C43 připojte elektronkový voltmetr s nulou uprostřed přepnutý na rozsah 0,3 V.
 - Ze zkušebního vysílače přiveďte přes kondenzátor 10 000 pF signál **10,7 MHz** kmitočtově modulovaný 400 Hz, zdvih 15 kHz na emitor tranzistoru T2. Velikostí vf signálu udržujte nyní výstupní výkon přijímače na 5 mW.
 - Sladovacím šroubovákem naříďte jádro cívky **L19** nulu na elektronkovém voltmetrovi. Jádry cívek **L18**, **L16**, **L14** a **L6** naříďte potom největší výchylku měřiče výstupu. Opakujte nařízení všech jader ještě jednou přitom neustále kontrolujte nařízení cívky **L19** poměrového detektora, případně jejím jádrem opět elektronkový voltmetr vynulujte.
 - Zvýšte velikost vf signálu tak, aby byl výstupní výkon přibližně 50 mW, a znova naříďte jádrem cívky **L6** největší výchylku výstupního měřiče.
 - Velikost vf signálu opět naříďte výstupní výkon přijímače na 50 mW. Vypněte modulaci zkušebního vysílače a velmi opatrným otáčením jádra cívky **L19** naříďte nejménší výchylku výstupního měřiče. Nyní zase modulaci zapněte a jemným **dodaléním zkušebního vysílače** vyhledejte největší výchylku výstupního měřiče.
 - Ještě jednou opakujte celý postup uvedený v odst. 6. Nakonec si ověřte, že při největším signálu je skutečně nejmenší šum, a zajistěte polohu jader sladěných cívek kapkami vosku.
 - Kontrolujte mf citlivost tak, že modulovaný mf signál připojte přes oddělovací kondenzátor 10 000 pF postupně na báze tranzistorů T5, T4, T3 a na emitor T2.
- Při výstupním výkonu 5 mW se má dosáhnout alespoň těchto citlivostí:
3 mV; 0,3 mV; 70 μV ; 35 μV ($\pm 50\%$).

VYSOKOFREKVENČNÍ ČÁST

- Přepněte přijímač na velmi krátké vlny a ladění přijímače naříďte na pravý doraz.
- Ze zkušebního vysílače přiveďte přes symetrikační člen (viz. obr. 3) do zdírek pro dipolovou anténu vf signál **65,2 MHz** kmitočtově modulovaný 400 Hz, zdvih 15 kHz.
- Sladovacím šroubovákem naříďte jádro cívky **L5** a potom i **L3** na největší výchylku měřiče výstupu. Výstupní výkon udržujte na hodnotě 80 mW.
- Zkušební vysílač přelaďte na kmitočet **73,5 MHz** a ladění přijímače naříďte na levý doraz.
- Odvinováním případně přivinováním tenkého drátu na kondenzátoru **C16** a potom i **C9** naříďte největší výchylku měřiče výstupu.
- Zkušební vysílač přelaďte na kmitočet **69,5 MHz** a ladění přijímače naříďte na zavedený signál.
- Sladovacím šroubovákem naříďte jádro cívky **L2** na největší výchylku měřiče výstupu.
- Zkušební vysílač přelaďte na **10,7 MHz** a zkuste opatrně doladit cívku **L6** na největší výchylku měřiče výstupu.
- Postup uvedený pod 1. až 8. opakujte tak dlouho, až dosáhnete pokud možno největších výchylek výstupního měřiče na sladovacích kmitočtech a přesného naladění I. mf okruhu. Potom zajistěte jádra cívek kapkami vosku a dodlážací kondenzátory nitrolakem.
- Kontrolujte vf citlivost na sladovacích bodech a na kmitočtu 69,5 MHz pro výkon 5 mW. Průměrná citlivost vypočítaná ze tří naměřených hodnot má být $40 \mu\text{V}$ (je třeba též uvážit útlum symetrikačního člena; při použití člena podle obr. 3. ukazuje dělič zkušebního vysílače hodnoty 1,86 krát vyšší).

SLADOVÁNÍ PŘIJÍMAČE NA STŘEDNÍCH A DLOUHÝCH VLNÁCH

MEZIFREKVENČNÍ ČÁST

- Přepněte přijímač na střední vlny a ladění přijímače na levý doraz.
- Ze zkušebního vysílače přiveďte přes kondenzátor 30 000 pF signál **468 kHz** amplitudově modulovaný kmitočtem 400 Hz na 30% na bázi tranzistoru T5. Velikostí vf signálu udržujte nyní výstupní výkon na 80 mW.
- Sladovacím šroubovákem naříďte jádro cívky **L20** největší výchylku měřiče výstupu.
- Mf signál přiveďte přes kondenzátor 30 000 pF na bázi tranzistoru T5. Sladovacím šroubovákem naříďte jádrem cívky **L17** největší výchylku měřiče výstupu.
- Mf signál přiveďte přes kondenzátor 30 000 pF na bázi tranzistoru T3. Sladovacím šroubovákem naříďte jádro cívky **L15** na největší výchylku měřiče výstupu.
- Postup uvedený pod 2. až 5. opakujte ještě jednou a zajistěte jádra cívek kapkami vosku.
- Kontrolujte mf citlivost tak, že modulovaný mf signál připojte přes oddělovací kondenzátor 30 000 pF postupně na báze tranzistorů T5, T4, T3. Při výstupním výkonu 5 mW se má dosáhnout alespoň těchto citlivostí:
 $1,5 \text{ mV}; 30 \mu\text{V}; 4,5 \mu\text{V} (\pm 30\%)$.

VYSOKOFREKVENČNÍ ČÁST

Střední vlny

- Přepněte přijímač na střední vlny, zkušební vysílač zapojte na normalizovanou rámovou anténu podle obr. 2. a přijímač umístěte do vzdálenosti 60 cm od středu cívky L9. Velikostí vf signálu udržujte výstupní výkon na 80 mW.
- Ladění přijímače naříďte na sladovací značku A (viz odst. 1. čl. Příprava k sladování) a zkušební vysílač naladte na kmitočet **560 kHz** amplitudově modulovaný 400 Hz na 30%.
- Sladovacím šroubovákem naříďte jádro cívky **L10** a potom též posouváním cívky **L9** po feritové tyči největší výchylku měřiče výstupu.
- Ladění přijímače naříďte na sladovací značku B a zkušební vysílač přelaďte na **1 500 kHz**.
- Odvinováním případně přivinováním tenkého drátu na kondenzátoru **C26** a pak i **C20** naříďte největší výchylku měřiče výstupu.
- Postup uvedený pod 2. až 5. opakujte tak dlouho, až budou výchylky v obou sladovacích bodech co největší. Nakonec zajistěte jádra cívek a cívku na feritové tyči voskem a dodlážací kondenzátory nitrolakem (polohu cívky L9', L9'', není třeba zajistovat).
- Kontrolujte vf citlivost na obou sladovacích bodech pro poměr signálu k šumu 10 dB a výstupní výkon 5 mW. Při vzdálenosti přijímače od rámové antény 60 cm je hodnota

- citlivosti v $\mu\text{V}/\text{m}$ rovna jedné desetině hodnoty čtené v mikrovolttech na zkušebním vysílači. Citlivost nemají být horší než $500 \mu\text{V}/\text{m}$ na kmitočtu 560 kHz a $350 \mu\text{V}/\text{m}$ na 1500 kHz .
8. Kontrolujte vf selektivnost na kmitočtu 1000 kHz změřením citlivosti přijímače při rozladení zkušebního vysílače o plus 9 kHz a minus 9 kHz od uvedeného kmitočtu. Jmenovitá selektivnost je dána poměrem hodnoty aritmického průměru z citlivosti při rozladení k hodnotě citlivosti na 1000 kHz , vyjádřeným v dB a nemá být horší než 24 dB .

Dlouhé vlny

- Přepněte přijímač na dlouhé vlny, zkušební vysílač zapojte na normalizovanou rámovou anténu podle obr. 2. a přijímač umístěte do vzdálenosti 60 cm od středu cívky L8.
- Ladění přijímače naříďte na sládovací značku C (viz odst. 1. kap. Příprava k sládování) a zkušební vysílač nalaďte na kmitočet **156 kHz** amplitudově modulovaný 400 Hz na 30% .
- Sládovacím šroubovákem naříďte jádro cívky L12 a potom

též posouváním cívky L8 po feritové tyči největší výchylku měřiče výstupu.

- Ladění přijímače naříďte na sládovací značku D a zkušební vysílač přeladěte na **$284,15 \text{ kHz}$** .
- Odvinováním případně přivinováním tenkého drátu na kondenzátoru C28 a pak i C18 naříďte největší výchylku měřiče výstupu.
- Postup uvedený 2. až 5. opakujte tak dlouho, až budou výchylky v obou sládovacích bodech co největší. Nakonec zajistěte jádra cívek a cívku na feritové tyči voskem a do sládovací kondenzátoru nitrolakem.
- Kontrolujte vf citlivosti na obou sládovacích bodech pro poměr signálu k šumu 10 dB a výstupní výkon 5 mW . Při vzdálenosti přijímače od rámové antény 60 cm je hodnota citlivosti v $\mu\text{V}/\text{m}$ rovná jedné desetině hodnoty čtené v mikrovolttech na zkušebním vysílači. Citlivost nemají být horší než $2000 \mu\text{V}/\text{m}$ kmitočtu 156 kHz a $1500 \mu\text{V}/\text{m}$ na $284,15 \text{ kHz}$.

04 OPRAVA A VÝMĚNA VADNÝCH DÍLŮ

VŠEOBECNÉ POKYNY K OPRAVÁM

Při zjišťování závady v přijímači postupujte takto:

- Zkontrolujte napětí napájecího zdroje a spolehlivost příslušných přívodů.
- Přivedete silnější nízkofrekvenční signál 400 Hz na běžec regulátoru hlasitosti a kontrolujte nf citlivost případně výstupní výkon a odběr proudu podle kap. 03, odst. „Měření nízkofrekvenční části“.
- Přivádějte silnější mezifrekvenční signál (buď $10,7 \text{ kHz}$ nebo 468 kHz) postupně na báze tranzistorů T5, T4, T3 nebo emitor tranzistoru T2 případně kontrolujte mf citlivost jednotlivých stupňů podle kap. 03, odst., „Mezifrekvenční část“.
- Přivedete silnější vysokofrekvenční signál buď do zdířek pro dipól (velmi krátké vlny) nebo do rámové antény podle obr. 2. umístěné v blízkosti opravovaného přijímače. a kontrolujte vf citlivost případně selektivnosti podle kap. 03, odst. „Vysokofrekvenční část“.
- Sledujte postupně zesilování jednotlivých stupňů kontrolou střídavých napětí na elektrodách jednotlivých tranzistorů (např. sledovačem signálů TESLA BS 367).
- Kontrolujte stejnomořné potenciály stupňů, ve kterém byla zjištěna závada, podle příslušných údajů ve schématu v PŘÍLOZE III. Napětí se měří elektronkovým voltmetretem na emitorových odporech. Odchylky v naměřených hodnotách $\pm 15\%$ neznamenají ještě závadu.
- Podle výsledků měření kontrolujte hodnoty jednotlivých tranzistorů, odporů, kondenzátorů a cívek.
- Pro napájení je vhodná běžná pistolová páječka, lehko-tavitelná pájka a pokud je třeba, pájecí přípravek prostý kyseliny (nejlépe kalafuna rozpuštěná v lihu).
- Aby nedošlo k odlepení fólie plošných spojů od laminátu, na který je přilepena, je třeba omezit dobu pájení každého pájecího bodu na nejvýše 5 vteřin. Stejným způsobem musíme chránit před tepelným poškozením tranzistory, diody, styroflexovou a plošné svitkové kondenzátory.
- Před nasunutím vývodů nové součástky do otvorů fólie doporučujeme udělat otvor ocelovou jehlou do zbytků pájecího cínu na fólii tak, aby vývod volně prošel bez tlaku na okraje fólie. Jinak se fólie u níž je pevnost pájením narušena, snadno tlakem odlepí.
- Odlepene části fólie, jimž se někdy při pájení nevyhneme, nutno znova k laminátu přilepit lepidlem EPOXY 1200 nebo aspoň voskem. Přerušení fólie nejspolehlivěji opravíme kouskem spojovacího drátu připájeného k oběma bočním, jejichž spojení je přerušeno.
- Při výměně vysokofrekvenčních cívek a mezifrekvenčních transformátorů rozpájíme postupně pájku na jednotlivých vývodech, zatímco příslušnou část odebýámé od základní desky. U vazebního a výstupního transformátoru ještě odebňeme upevňovací jazýčky.

VÝMĚNA TRANZISTORŮ A DIOD

- Tranzistory T8 a T9 musí být párovány, tj. jejich prourový zesilovací činitel se nesmí lišit o více než 15% za těchto podmínek

$-U_{CE} = 6 \text{ V}$
 $-I_C = 50 \text{ mA}$

$-U_{CE} = 0 \text{ V}$
 $-I_C = 300 \text{ mA}$

Při výměně je třeba dbát, aby oba tranzistory měly dobrý dotyk s chladicími držáky, čehož lze docílit jemným stisknutím každého držáku ještě před vložením tranzistoru.

- Tranzistory T3, T4 a T5 se třídí při výrobě přijímačů podle nízko frekvenčního proudového zesilovacího činitele α měřeného přístrojem TESLA BM 372. Jednotlivé stupně se osazují takto:

$$\begin{array}{ll} T3 & \alpha = 40-60 \\ T4 & \alpha = 60-100 \\ T5 & \alpha = 100-300 \end{array}$$

- Tranzistory T1 a T2 lze třídit pouze podle relativního zisku měřeného na velmi krátkých vlnách; přitom stupeň T1 je třeba osadit tranzistorem s vyšším ziskem. Protože měření zisku je obtížné, nutno vybírat tranzistor T1 tak, aby se dosáhlo uspokojivé citlivosti (viz. kap. 03, popis sládování vkv, odst. „Vysokofrekvenční část“) tranzistor T2 pak musí spolehlivě kmitat na celém rozsahu. Oba stupně jsou běžně osazovány výběrovými tranzistory typu OC170.
- Germaniové diody D2, D3 musí být párovány, tj. jejich přední proudy I_{AK} při předním napětí $U_{AK} = 1 \text{ V}$ se smějí lišit o $0,5$ až 1 mA . Diodu GA206 lze poznat podle fialového proužku na straně katody (krystalu). Dioda GA201, kterou se osazuje stupeň D1, má bílý proužek.
- Tranzistory T1 a T2 se vsazují do objímek upravených pro plošné spoje. Objímky jsou vhodné pro libovolné druhy tranzistorů s průřezem vývodů v rozmezí $0,05$ až $0,45 \text{ mm}$. Když si zkusmo ověříme, že tranzistor je pro daný stupeň vhodný, zkrátíme jeho vývody na min. $6-8 \text{ mm}$ tak, aby chom jejich konce nedeformovali (např. ostrými nůžkami). Tranzistory vsazujeme do objímek lehce, po nasunutí všech vývodů do příslušných otvorů v objímce. Ani při vyměně nepoužíváme násilí; tranzistor nejlépe vymějme dvěma prsty, různé nástroje jej mohou snadno poškodit. Výrobce zaručuje spolehlivý dotyk tranzistoru v objimce i po jeho dvacetinásobném zasunutí a vysunutí. Objímkou tranzistoru lze odejmout např. pinzetou po střídavém vyhřátí všech čtyř pájecích bodů. Novou objímku připojíme tak, že každé dotykové pero pájíme až po vychladnutí péra předcházejícího.
- Vývody tranzistorů jsou při montáži opatřovány barevnými izolačními trubičkami takto:
emitor — zelená
báz — žlutá
kolektor — červená
stínění — modrá

- Po výměně kteréhokoli vf tranzistoru nebo kterékoli diody nutno vždy seřídit případně sladit příslušný okruh nebo část přijímače podle kap. 03.

VÝMĚNA SLOŽITĚJŠÍCH ČÁSTÍ PŘIJÍMAČE

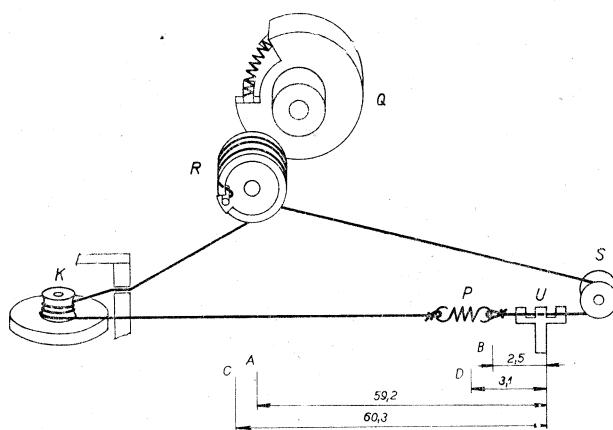
VYJMÁNÍ MONTÁŽNÍ DESKY ZE SKŘÍNĚ

- Po uvolnění dvou ozdobných šroubů odejměte zadní díl skříně, uvnitř vyšroubujte dva šrouby M3 po obou stranách nosníku ovládacích prvků a po uvolnění stavěcího šroubku odejměte knoflík vlnového přepínače. Sasi lze úplně oddělit od předního dílu skříně po odpájení jednoho přívodu od reproduktoru a dvou dalších od odpojovací zásuvky (nebo lze reproduktor i zásuvku rovněž vymout).

2. Při opětné montáži dbejte, aby pájecí očka reproduktoru byla přelepena páskem technické náplasti a aby odpojovací zásuvka byla zevnitř chráněna papírovou podložkou proti zkratu s patentkami pouzdra na baterie.
Upevňovací šrouby zajistěte nitrolakem.

NÁHONOVÝ MOTOUZ

- Vyjměte montážní desku ze skříně podle předcházejícího odstavce.
- Připravte si náhonový motouz $\varnothing 0,5$ mm, délky 510 mm. Jeden konec motouzu přivažte na očko pružiny P (uzlík); na druhém konci uvažte očko s průměrem 3 mm ve vzdálosti 425 mm od uzlíku (délka motouzu bez očka s přivázanou pružinou má být 435 mm).

Obr. 5. Úprava náhonového motouzu a vyznačení sladovacích bodů

- Zkontrolujte správné a spolehlivé upevnění sestavy ozubených kol Q, náhonového bubnu R a plynulé otáčení ladicího kondenzátoru s ozubeným převodem i ladicího knoflíku K. Pak naříďte ladicí kondenzátor na nejmenší kapacitu (vytočen doleva) a sledujte obr. 5.
- Očko pružiny P zavlékněte např. za přívod k regulátoru hlasitosti, blížší ke kladce S a motouz vedeť výrezem v nosníku ovládacích prvků na ladicí knoflík K, kolem kterého jej dvaapůlkrát oviňte ve smyslu otáčení hodinových ručiček. Nyní vedeť motouz zpět výrezem v nosníku na náhonový bubn R, kolem kterého jej oviňte třikrát, proti smyslu otáčení hodinových ručiček směrem shora dolů po uvolnění pružiny P ze zajištěné polohy navlékněte očko motouzu do očka pružiny a napněte motouz nasazením do kladky S (někdy bude nutno napřed posunout motouz tak, aby se pružina dostala do správné polohy mezi kladkou S a zárezem nosníku). Nakonec motouz opět sejměte s kladky, zavlékněte první závit na náhonovém bubnu za výstupek na obvodu bubnu a motouz opět na kladku nasadte.
- Stupnicový ukazovatel U navlékněte na motouz vpravo od pružiny a jeho konečnou polohu naříďte po předběžném vložení šasi do skříně tak, aby se jeho levý okraj kryl s koncovou značkou stupnice pro vkv, je-li ladění přijímače na levém dorazu. Ukazovatel a uzlík zajistěte kapkami nitrolaku.

LADICÍ KONDENZÁTOR

- Slabý praskot při ladění přijímače je způsoben elektrostatickými výboji mezi dielektrickými vložkami ladicího kondenzátoru. Praskot neruší poslech naladěného vysílače a nepokládá se za závadu.
- Před výměnou ladicího kondenzátoru je třeba vyjmout montážní desku ze skříně podle příslušného odstavce. Sesuňte náhonový motouz z bubnu R a odpájete dva vývody na straně plošných spojů a tři na bočních stěnách kondenzátoru.
- Kondenzátor nejlépe vyjměte i s držákem po odvrácení tří dutých nýťů ze strany plošných spojů. Po odstranění zajišťovačního kroužku bubnu, uvolnění stavěcího šroubu sestavy ozubených kol a vyšroubování dvou šroubů je možné odejmout držák.
- Pozor! Plášť ladicího kondenzátoru je vyroben z termoplastu, který při zvýšené teplotě měkne. Proto postupujte při pájení vývodů jen velmi opatrně. Nový kondenzátor napřed upevněte oběma šrouby na plechový držák, který potom připevníte k základní desce třemi šrouby M2 s maticemi. Přihnete přívody k pájecím bodům ladicího kon-

denzátoru a pak je připájete (doba pájení 3 vteřiny), aniž se dotknete jeho pláště.

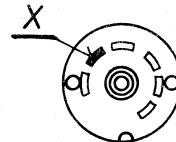
- Sestavu ozubených kol upevněte na hřídel ladicího kondenzátoru stavěcím šroubem, který dosedne na rovnou plošku hřídele. Při ladicím kondenzátoru nařízeném na levý doraz (nejmenší kapacita) nasadte náhonový bubn na příslušný čep tak, aby jeho výrez směroval k ladicímu knoflíku, přičemž otočené ozubené kolo má být pootočeno proti tlakupružině o jeden zub. Potom nasadte zajišťovací kroužek bubnu.
- Nakonec upravte náhonový motouz podle předcházejícího odstavce a dodalte vf okruhy podle kap. 03, odst. „Vysokofrekvenční část“. Všechny šrouby zajistěte proti uvolnění nitrolakem.

FERITOVÁ ANTÉNA

- Zvýšený šum a snížená citlivost případně i nakmitávání vstupního okruhu přijímače na středních a dlouhých vlnách může způsobit vadná feritová tyč, obzvláště když uvedené závady nelze odstranit laděním vstupních cívek.
- Feritová tyč je uložena do výrezu nosníku ovládacích prvků a upevněna dvěma gumovými kroužky, přičemž jeden kroužek je zajištěn proti sesunutí úhelníkem přivářeným na držák ladicího kondenzátoru. Lze ji odejmout po odpájení šesti přívodů, odehnutí zajišťovacího úhelníku a sesunutí obou gumových kroužků.
- Po výměně feritové antény je třeba přijímače sladit na středních a dlouhých vlnách podle kap. 03, odst. „Vysokofrekvenční část“.

PŘEPÍNAČ VLNOVÝCH ROZSAHŮ

- Miniaturní přepínač P1 je prakticky neopravitelný. Objeví-li se nespolehlivý dotyk v některé jeho poloze, je třeba přepínač vyměnit. Po vynětí šasi přijímače ze skříně vyšroubujte dva šrouby M2 držáku přepínače, přistupně ze strany plošných spojů, a odpájete celkem 16 přívodů z pájecích bodů přepínače. Pro usnadnění práce si pojmenujte barvy jednotlivých přívodů a současně sledujte montážní zapojení v PRÍLOZE I. a II. Nakonec odejměte držák po vyšroubování centrální matici.
- Aretaci nového přepínače upravte předem tak, že výstupek zarážky vložíte do otvoru přepínače označeného „X“ na obr. 6., a plochými kleštěmi otáčejte opatrně hřídelem, abyste zjistili, zda má přepínač jen tři polohy; ponechte jej pak v prostřední poloze. Nyní nasadte na hřídel přepínače držák (výstupky přepínače musí zapadnout do výlisků podložky a konečně matici, kterou spolehlivě utáhněte).
- Před upevněním přepínače propojte tenkým spojovacím drátem ty body, které mají být spojeny (12, 22, 32; 62, 72; 53, 63, 73; 14, 24, 34; 26, 36; 56, 66, 76), a potom připájete i jednotlivé přívody z přijímače. Omezte dobu pájení jednotlivých pájecích bodů na 10 vteřin při největší teplotě 300 °C a vždy po několika pájeních nechte přepínač vychladnout.

Obr. 6. Nastavení aretace přepínače P1

- Nakonec upevněte držák přepínače k montážní desce dvěma šrouby, přičemž mezi držák a desku vložte dvě podložky. Šrouby i matici zajistěte nitrolakem a přívody upravte tak, aby nepřekážely otáčení ozubených kol náhonu.

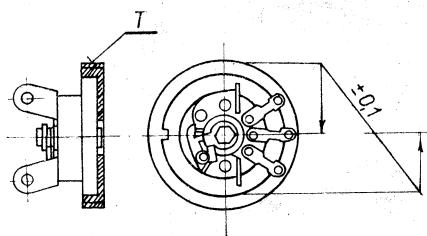
REGULÁTOR HLASITOSTI

- Vyjměte montážní desku přijímače ze skříně podle příslušného odstavce.
- Vyšroubujte dva šrouby M2 připevňující regulátor hlasitosti k nosníku ovládacích prvků a odpájete tři přívody; potom je možné regulátor hlasitosti odejmout.
- Nový regulátor napřed upravte tak, že páskové vývody vypínače P2 ohnete (např. ve svéráku) podle obr. 7. Potom na jeho původní knoflík přilepte ovládací knoflík T solákyrem rozpuštěným v toluenu v poměru 1 : 2. Sestavený potenciometr lze také objednat pod čís. 1PN 962 10.
- Po vyzkoušení regulační funkce potenciometru připevněte opět regulátor oběma šrouby, přičemž pod každý vložte jedno očko s přívodem. Šrouby pak zajistěte proti uvolnění nitrolakem.

05 ZMĚNY BĚHEM VÝROBY

1. Na konci výrobní série byla provedena zásadní změna vstupního obvodu na velmi krátkých vlnách (viz obr. 8.). Přijímač nyní nemá připojku pro dipól a využívá pro příjem pouze tyčovou anténu. Objednací čísla zadního dílu skříně bez zdírek a koženého pouzdra bez otvorů se však nemění protože je při objednávání vždy nutné uvést, o který druh příslušné součásti se jedná. Totéž platí i o vstupní cívce L2, L2'; cívka má nyní 2×6 závitů a je zapojena podle obr. Nová objednací čísla (a hodnoty) mají tyto součásti:
 C5 TK 249 1k
 C6 TK 409 15/B
 R1 TR 112a 470

Při sladování vysokofrekvenční části na vkv se zapojuje zkušební vysílač přímo na tyčovou anténu (impedance 70 ohmů); stejným způsobem se měří i v f citlivost. Na obou sladovacích bodech se má nyní naměřit citlivost $6 \mu\text{V}$ pro výstupní výkon 5 mW a odstup signál — šum 26 dB.

Obr. 7. Úprava regulátoru hlasitosti

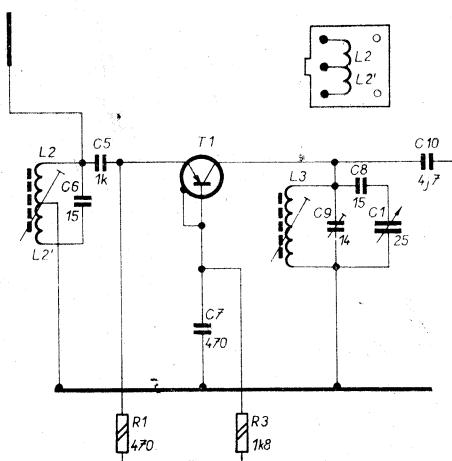
2. Původní odpojovací zásuvka pro kolík s průměrem 3,5 mm byla u části přijímačů nahrazena menším typem 1PF 459 00 s průměrem 2,6 mm. Obj. čís. matice je v tomto případě 1PA 037 00.
3. V nejnovějších přijímačích se vypouštějí objímky tranzistorů T1 a T2, které se pak přímo pájejí na montážní desku.
4. Na počátku výroby byly hodnoty některých součástí odlišné.

Jsou to zejména:

součást	pův. obj. číslo
C24	TC 281 160/B
C25	TC 281 200/B
C33	TK 750 47k
C37	TK 750 47k

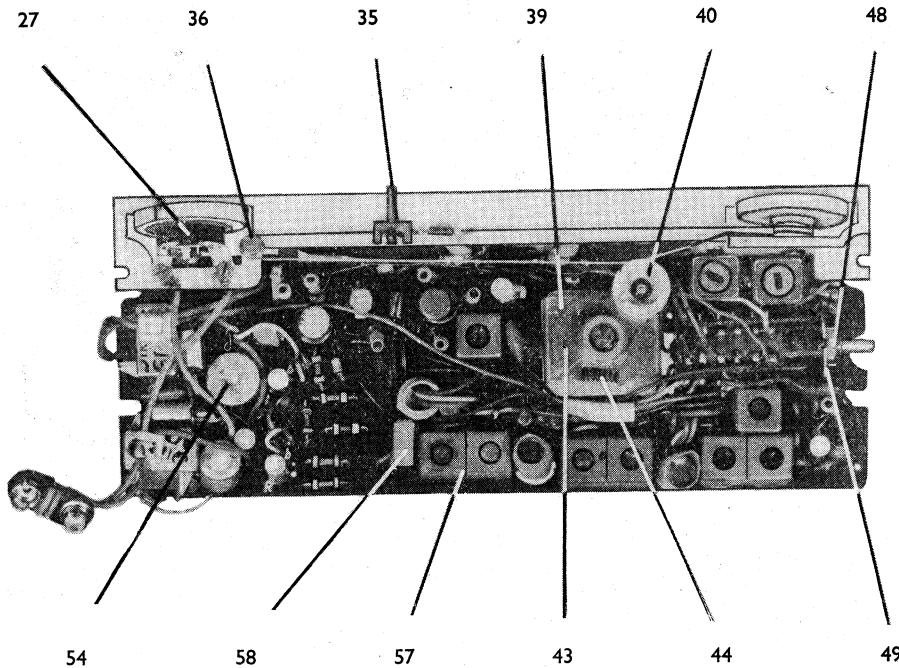
C38	5WK 780 00 22/A
R3	TR 112alk5
R10	TR 112alk8/A
R26	TR 112a330
R31	TR 112a100

Současně s původními souběžovými kondenzátory C24 a C25 měly i cívky oscilátoru jiné počty závitů ($L10 = 82 \text{ z.}$, $L10' = 1 \text{ z.}$, $L12 = 100 \text{ z.}$, $L12' = 2 \text{ z.}$, $L13 = 12 \text{ z.}$) a sladování se provádělo na jiných kmitočtech (střední vlny 550 kHz, dlouhé vlny 285 kHz, ostatní sladovací kmitočty bez změny).

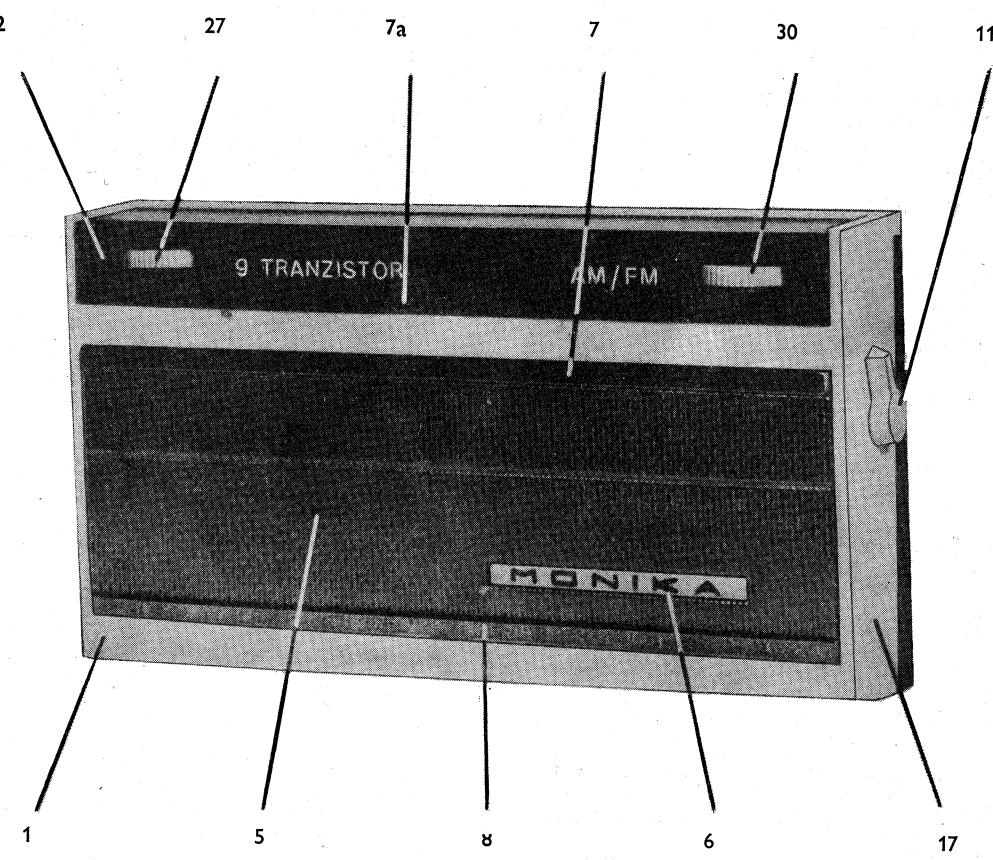

Obr. 8. Nové provedení vstupu a zapojení vstupní cívky při pohledu zezpodu

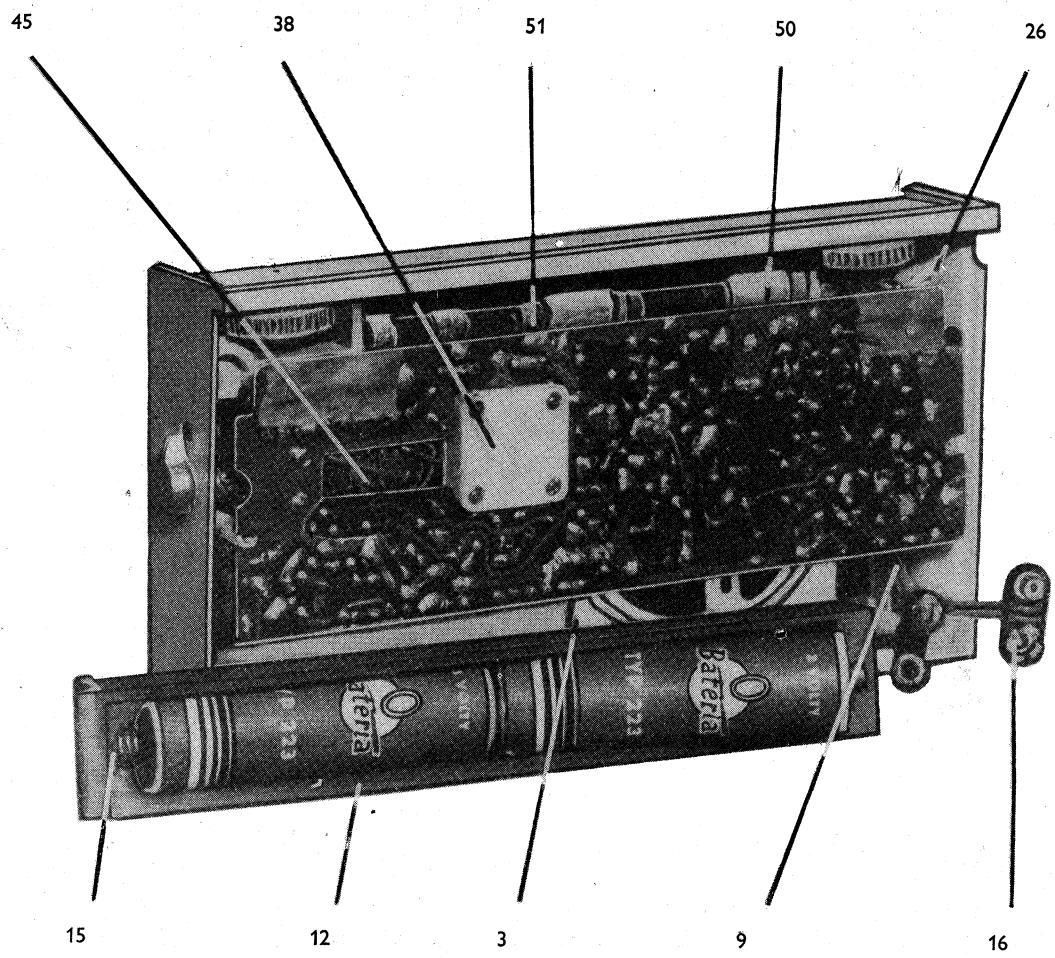
5. Ozdobná lišta horní 1PA 128 12 v nejnovějších přijímačích odpadá a nahrazuje se spodní lištou 1PA 128 13. Přitom se ladící stupnice zajišťuje naspodu lištou 1PF 836 64.
6. V nejnovějších přístrojích odpadají spínače patentky pouzdra na baterie. Pouzdro s pouhým vodičem má obj. číslo 1PF 257 20.
7. V přístrojích první výroby nebyly použity dotyky přepínače P1 (51—52), takže v kv v část byla napájena trvale.

Obr. 9. Náhradní díly sestaveného šasi

06 NÁHRADNÍ DÍLY

Obr. 10. Náhradní díly vně přijímače (nahoře) a při pohledu ze zadu (dole)

Mechanické části

Pos.	Název	Obj. číslo	Poznámky
1	přední díl skříně holý	1PA 257 21	
2	stupnice	1PF 162 00	
3	reprodukтор RPI ø 65 mm	2AN 635 16	ARZ 081
4	příchytku reproduktoru	1PA 808 14	
5	ozdobný plech před reproduktorem	1PA 128 14	
6	nápis MONIKA	1PA 107 34	
7	ozdobná lišta horní	1PA 128 12	
8	ozdobná lišta spodní	1PA 128 13	
9	rozpojovací zášuvka P 3	2PK 180 05	viz. kap. 05
10	matice zásuvky	2PA 037 07	
11	knoflík přepínače P 1	1PA 242 04	
12	pouzdro na baterie sestavené	1PF 257 18	
13	kladný dotyk pouzdra	1PA 471 22	
14	záporný dotyk	1PA 471 23	
15	dotyková pružina	1PA 791 29	
16	spínací patentky	1PF 517 02	
17	zadní díl skříně sestavený	1PF 136 43	
18	zadní díl holý	1PA 257 22*	viz. kap. 05
19	štítok zadního dílu (schéma)	1PA 145 04	
20	deská se zdírkami	1PF 521 31	
21	tyčová anténa sestavená	PN-V74 6044	
22	čepička antény	1PA 235 02	
23	držák antény	1PA 622 16	
24	ozdobný šroub zadního dílu	1PA 071 18	
25	podložka šroubu	1PA 292 03	
26	nosník ovládacích prvků	1PA 771 10	
27	regulátor hlasitosti s knoflíkem	1PN 692 10	
28	knoflík regulátoru hlasitosti T	1PA 248 06	
29	pájecí očko u regulátoru	5PA 060 03	
30	knoflík ladění K	1PA 248 07	
31	čep ladicího knoflíku	1PA 001 47	
32	pojistný kroužek čepu ø 2,3 mm	ČSN 02 2929,02	
33	motouz náhonu, délka bez oček 510 mm	1PA 428 32	
34	pružina náhonu P	1PA 791 30	
35	ukazovatel ladění U	1PA 165 31	
36	kladka náhonu S	1PA 670 15	
37	čep kladky	1PA 001 79	
38	ladící kondenzátor sestavený	1PN 705 28	
39	držák ladicího kondenzátoru	1PA 654 38	
40	buben náhonu R	1PA 431 09	
41	čep bubnu	1PY 001 50	
42	pojistný kroužek bubnu 1,9 mm	ČSN 02 2929,02	
43	sestava ozubených kol Q	1PF 594 01	
44	pružina sestavy	1PA 791 28	
45	přepínač P1	6AK 533 18	
46	zarázka přepínače	6AA 064 32	
47	podložka	6AA 064 31	
48	matice	6AA 035 07	
49	úhelník přepínače	1PA 990 00	
50	feritová tyč ø 8 × 100 mm	0930-128	
51	upevnovací gumička tyče	1PA 222 09	
52	objímka tranzistorů T1, T2	6AF 497 01	
53	jádro cívek vkv části	1PA 435 05	
54	hrničkové jádro pro 10,7 MHz	0930-105/a	
55	hrničkové jádro pro sv, dv a 468 kHz	0930-051/a	
56	kryt jednoduchý	1PA 691 42	
57	kryt dvojitý	1PA 691 27	
58	selénový článek D4, D4'	StA	
59	kožené pouzdro přijímače	1PA 251 06	viz. kap. 05

* Kromě objednacího čísla nutno udat též barvu

Elektrické části

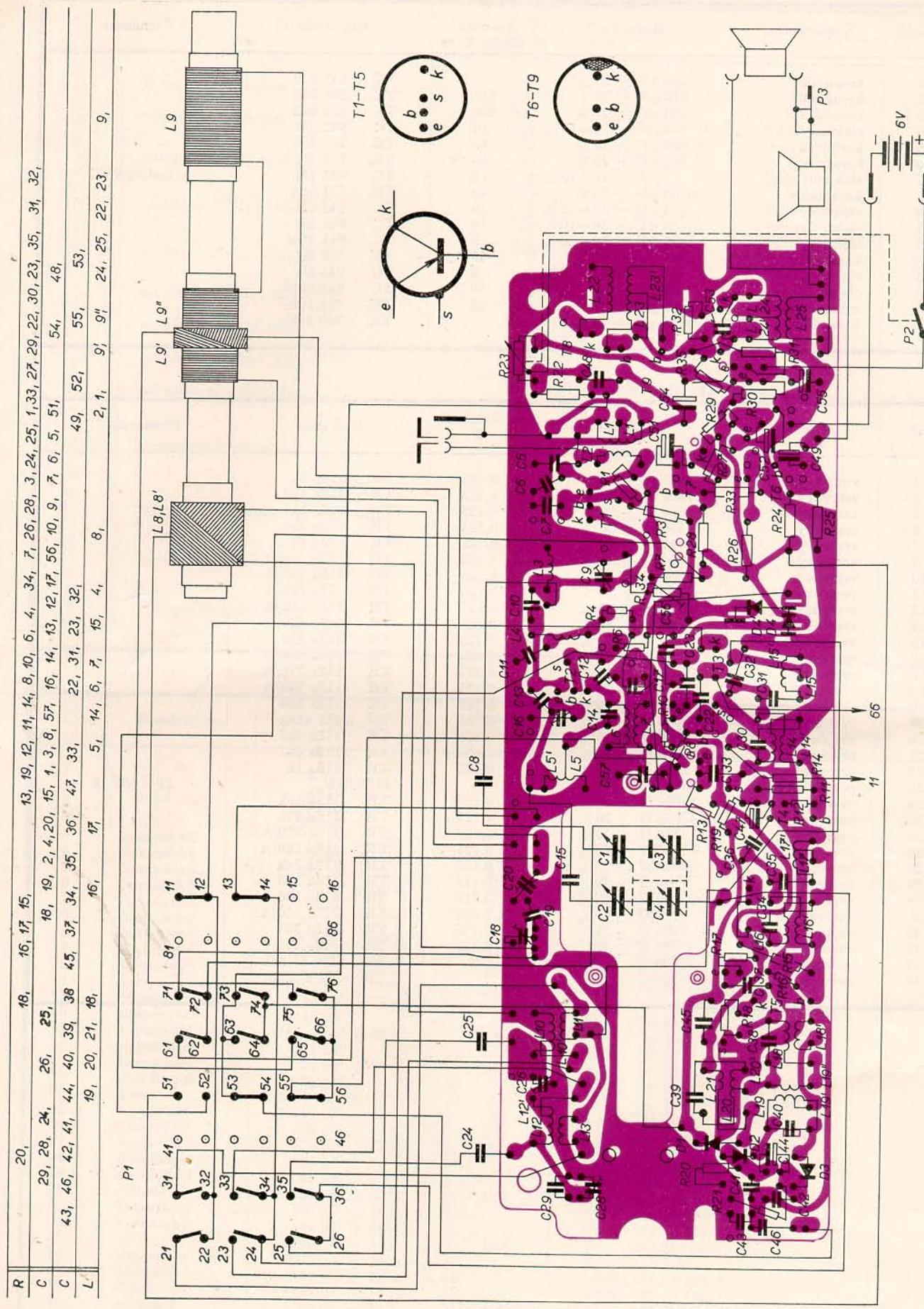
L	Cívka	Počet závitů	Obj. číslo	Poznámky
1	vstupní; velmi krátké vlny	2	1PK 589 64	viz. kap. 05
1'		2		
2	kolektoričková; velmi krátké vlny neutralizační	11	1PK 589 65 1PK 589 58	
3		7		
4		12		
5	oscilátor; velmi krátké vlny	3,5	1PK 589 66	
5'		1,5		

L	Cívka	Počet závitů	Obj. číslo	Poznámky
6	I. mf. transformátor pro 10,7 MHz	9		
7		1	1PK 854 81	
8	vstupní; dlouhé vlny	310	1PK 633 05	
8'		22		
9		60		
9'	vstupní; střední vlny	52	1PK 633 04	
9''		7		
10		99		
10'	oscilátor; střední vlny	3	1PK 854 87	
11		12		
12		129		
12'	oscilátor; dlouhé vlny	3	1PK 854 88	
13		14		
14	mf cívka pro 10,7 MHz	9		
14'		1		
15	mf cívka pro 468 kHz	155	1PK 854 83/I.	
15'		22		
16	mf cívka pro 10,7 MHz	9		
16'		1		
17	mf cívka pro 468 kHz	155	1PK 854 83/II.	
17'		22		
18		18		
18'		4		
19	poměrový detektor	5	1PK 854 84	
19'		5		
19''		0,5		
20		145		
20'	III. mf transformátor pro 468 kHz	30	1PK 854 85	
21		24		
22		1700		
23	vazební transformátor	800	1PN 669 00	
24		800		
24'		275		
25	výstupní transformátor	275	1PN 676 46	
		100		

C	Kondenzátor	Hodnota	Provozní napětí V =	Obj. číslo	Poznámka
1		25 pF			
2		25 pF			
3	ladící	200 pF			
4		200 pF			
5	keramický	15 pF \pm 5%	250	TK 409 15/B	
6	keramický	56 pF \pm 10%	160	TK 408 56/A	
7	keramický	470 pF \pm 20%	250	TK 425 470	
8	keramický	15 pF \pm 10%	250	TK 409 15/A	
9	doladovací	14 pF		1PK 700 05	
10	keramický	4,7 pF \pm 20%	350	TK 219 4j7	
11	keramický	470 pF \pm 20%	250	TK 425 470	
12	keramický	2200 pF \pm 20%	250	TK 425 2k2	
13	keramický	4,7 pF \pm 20%	350	TK 219 4j7	
14	keramický	100 pF \pm 10%		5WK 780 00 100/A	
15	keramický	15 pF \pm 5%	250	TK 409 15/B	
16	doladovací	14 pF		1PK 700 05	
17	keramický	10000 pF \pm 20%	40	TK 751 10k	
18	doladovací	25 pF		1PK 700 04	
19	keramický	22 pF \pm 20%	250	TK 417 22	
20	doladovací	25 pF		1PK 700 04	
22	keramický	10000 pF \pm 20%	40	TK 751 10k	
23	keramický	10000 pF \pm 20%	40	TK 751 10k	
24	keramický	150 pF \pm 5%	250	TK 423 150/B	
25	keramický	220 pF \pm 5%	250	TK 423 220/B	
26	doladovací	25 pF		1PK 700 04	
28	doladovací	25 pF		1PK 700 04	
29	svitkový	120 pF \pm 10%	100	TC 281 120/A	
30	keramický	100 pF \pm 10%		5WK 780 00 100/A	
31	keramický	180 pF \pm 10%		5WK 780 00 180/A	
32	svitkový	2700 pF \pm 10%	100	TC 281 2k7/A	
33	keramický	39000 pF \pm 20%		TK 749 39k	
34	keramický	100 pF \pm 10%		5WK 780 00 100/A	
35	keramický	180 pF \pm 10%		5WK 780 00 180/A	
36	svitkový	2700 pF \pm 10%	100	TC 281 2k7/A	
37	keramický	39000 pF \pm 20%		TK 749 39k	
38	keramický	22 pF \pm 10%		SK 789 01 22/A	
39	keramický	180 pF \pm 10%		5WK 780 00 180/A	
40	keramický	100 pF \pm 10%		5WK 780 00 100/A	

C	Kondezátor	Hodnota	Provozní napětí V =	Obj. číslo	Poznámka
41	keramický	330 pF \pm 20%		TK 245 330	
42	keramický	330 pF \pm 20%	350	TK 245 330	
43	keramický	2200 pF \pm 20%	250	TK 425 2k2	
44	elektrolytický	5 μ F \pm 50–10%	10	TC 942 5M	
45	keramický	10000 pF \pm 20%	40	TK 751 10k	
46	keramický	0,1 μ F \pm 20%	40	TK 750 M1	
47	elektrolytický	2 μ F \pm 50–10%	12	TC 923 2M	
48	keramický	6800 pF \pm 20%	40	TK 751 6k8	
49	elektrolytický	5 μ F \pm 50–10%	10	TC 942 5M	
51	elektrolytický	5 μ F \pm 50–10%	10	TC 942 5M	
52	elektrolytický	10 μ F \pm 10–50%	6	TC 941 10M	
53	keramický	0,1 μ F \pm 20%	40	TK 750 M1	
54	elektrolytický	100 μ F \pm 50–10%	6	TC 941 G1	
55	elektrolytický	50 μ F \pm 50–10%	6	TC 941 50M	
56	keramický	10000 pF \pm 20%	40	TK 751 10k	
57	keramický	39000 pF \pm 20%		TK 749 39k	

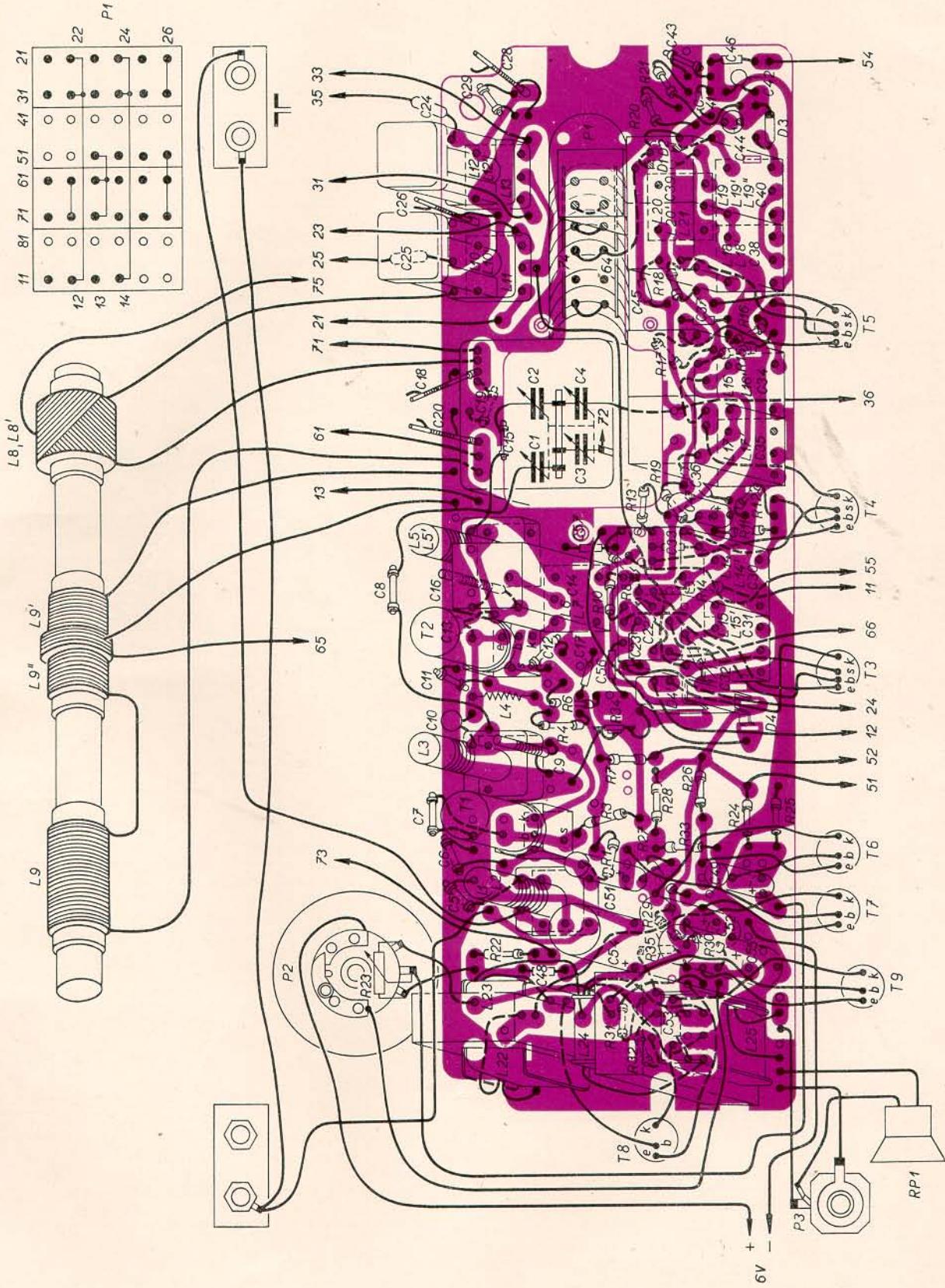
R	Odpor	Hodnota	Zatížení W	Obj. číslo	Poznámky
1	vrstvový	1000 Ω \pm 20%	0,125	TR 112a 1k	
3	vrstvový	1800 Ω \pm 20%	0,125	TR 112a 1k8	
4	vrstvový	1000 Ω \pm 20%	0,125	TR 112a 1k	
6	vrstvový	1500 Ω \pm 20%	0,125	TR 112a 1k5	
7	vrstvový	47 Ω \pm 20%	0,125	TR 112a 47	
8	vrstvový	5600 Ω \pm 10%	0,125	TR 112a 5k6/A	
10	vrstvový	1500 Ω \pm 10%	0,125	TR 112a 1k5/A	
11	vrstvový	6800 Ω \pm 10%	0,125	TR 112a 6k8/A	
12	vrstvový	68000 Ω \pm 10%	0,125	TR 112a 68k/A	
13	vrstvový	680 Ω \pm 20%	0,125	TR 112a 680	
14	vrstvový	220 Ω \pm 20%	0,125	TR 112a 220	
15	vrstvový	5600 Ω \pm 10%	0,125	TR 112a 5k6/A	
16	vrstvový	27000 Ω \pm 10%	0,125	TR 112a 27k/A	
17	vrstvový	1800 Ω \pm 10%	0,125	TR 112a 1k8/A	
18	vrstvový	220 Ω \pm 20%	0,125	TR 212a 220	
19	vrstvový	10000 Ω \pm 20%	0,125	TR 112 a10k	
20	vrstvový	4700 Ω \pm 20%	0,125	TR 112a 4k7	
21	vrstvový	4700 Ω \pm 20%	0,125	TR 112a 4k7	
22	vrstvový	1000 Ω \pm 20%	0,125	TR 112a 1k	
23	potenciometr	500 Ω	0,125	0120.003	IPN 692 10
24	vrstvový	10000 Ω \pm 20%	0,125	TR 112a 10k	
25	vrstvový	47000 Ω \pm 20%	0,125	TR 112a 47k	
26	vrstvový	220 Ω \pm 10%	0,125	TR 112a 220/A	
27	vrstvový	1800 Ω \pm 10%	0,125	TR 112a 1k8/A	
28	vrstvový	10000 Ω \pm 20%	0,125	TR 112a 10k	
29	vrstvový	330 Ω \pm 20%	0,125	TR 112a 330	
30	vrstvový	100 Ω \pm 20%	0,125	TR 112a 100	
31	vrstvový	150 Ω \pm 10%	0,125	TR 112a 150/A	
32	vrstvový	3300 Ω \pm 20%	0,125	TR 112a 3k3	
33	vrstvový	47000 Ω \pm 20%	0,125	TR 112a 47k	
34	potenciometr	22000 Ω	0,2	WN 790 25 22k	
35	termistor	320 Ω		TR — E2 — 320	

Montážní zapojení přijímače 2815B (pohled ze strany plošných spojů), zapojení čivek a tranzistorů

PŘÍLOHA I.

R	32, 31, 23, 22, 35, 30, 29, 1, 27, 33, 3, 28, 26, 24, 25, 7, 4, 34, 6, 10, 14, 8, 11, 13, 19, 12, 17, 15, 16, 18, 20, 21,
C	48, 54, 5, 51, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 17, 56, 8, 16, 14, 57, 1, 20, 15, 3, 19, 2, 4, 18, 25, 26, 24, 29, 28,
C	53, 54, 55, 52, 51, 49, 32, 23, 22, 31, 30, 33, 47, 36, 35, 34, 37, 45, 38, 39, 40, 44, 41, 42, 43, 46,
L	22, 24, 25, 23, 1, 2, 9, 3, 4, 9, 15, 9, 6, 7, 14, 5, 17, 16, 11, 10, 18, 20, 21, 19, 12, 13,

PŘÍLOHA II.

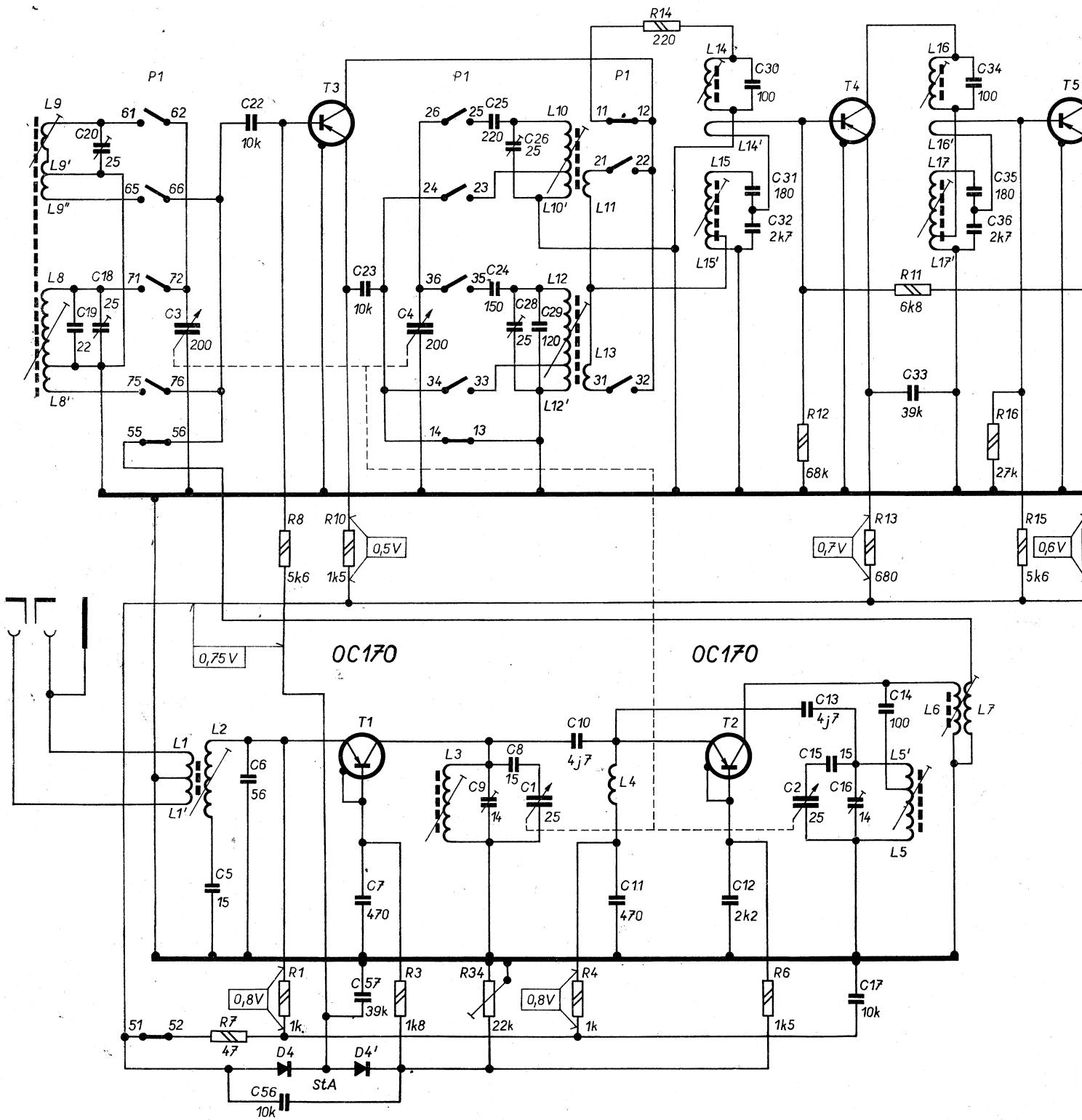
Montážní zapojení přijímače 2815B (pohled ze strany součástí)

R	7,	8, 1,	10,	3,	34,	4,	14,	6,	12,	13,	11,	16,	15,
C	19,	20, 18,	3,	22,	23,	4,	25, 24, 26, 28, 29,	30, 31, 32,	33,	34, 35, 36,			
C	5,	6,	56,	7, 57,	9, 8, 1,	10, 11,	12,	13,	2,	15,	16,	17,	14,
L	9,	9', 9'', 8,	8',	1, 1', 2,	3,	10, 10', 12, 12', 11, 13,	4,	14, 14', 15, 15',	5', 5,	16, 16', 17, 17', 6,	7,		

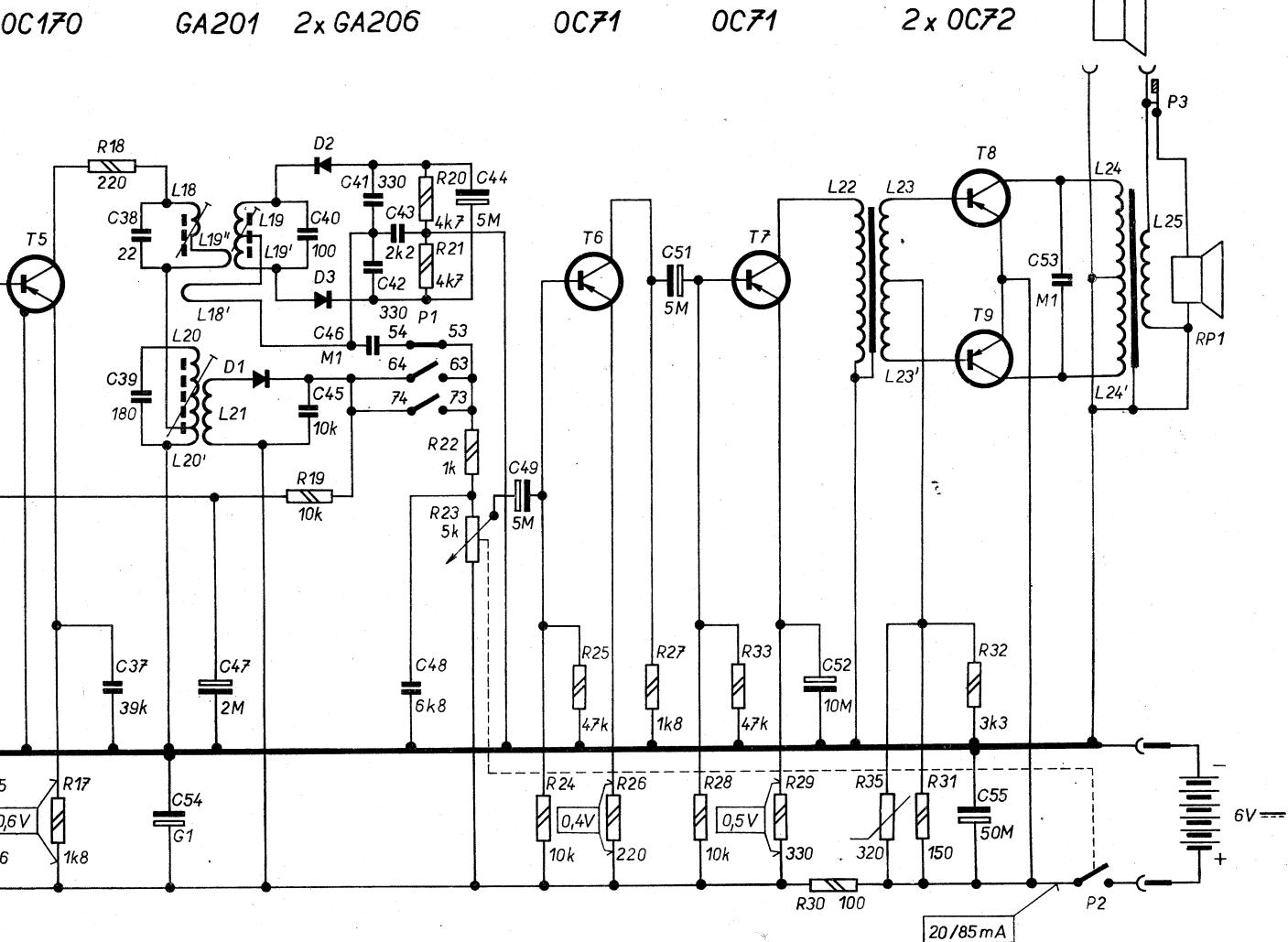
OC170

OC170

OC1

5,	17,	18,	19,	22, 20, 21,	23,	24, 25,	26, 27,	28, 33,	29,	30, 35,	31,	32,
,				38, 39,	40, 45,	41, 42,	46, 43, 44,	49,	51,			53,
7,	37,	54,	47,		48,					52,		55,
				18, 18', 20, 20', 19'',	21, 19, 19',				22, 23, 23',		24, 24', 25,	

TABULKA VLNOVÉHO PŘEPÍNAČE

Pootočením přepínačního knoflíku se mění spojení takto:

1j5	1,5 pF	10	10 Ω
100	100 pF	M1	0,1 MΩ
10k	10000 pF		0,5 W
1M	1,4 μF		0,25 W
G1	100 μF		0,125 W

Na schématu zapojení je přijímač přepnut na velmi krátké vlny

Značení kapacit a odporů

Rozsah	Značení	Poloha knoflíku	* Spojí se dotyky
velmi krátké vlny	VKV	\	11–12; 13–14; 51–52; 53–54; 55–56;
střední vlny	SV	/	21–22; 23–24; 25–26; 61–62; 63–64; 65–66
dlouhé vlny	DV	/\	31–32; 33–34; 35–36; 71–72; 73–74; 75–76

Schéma zapojení přijímače

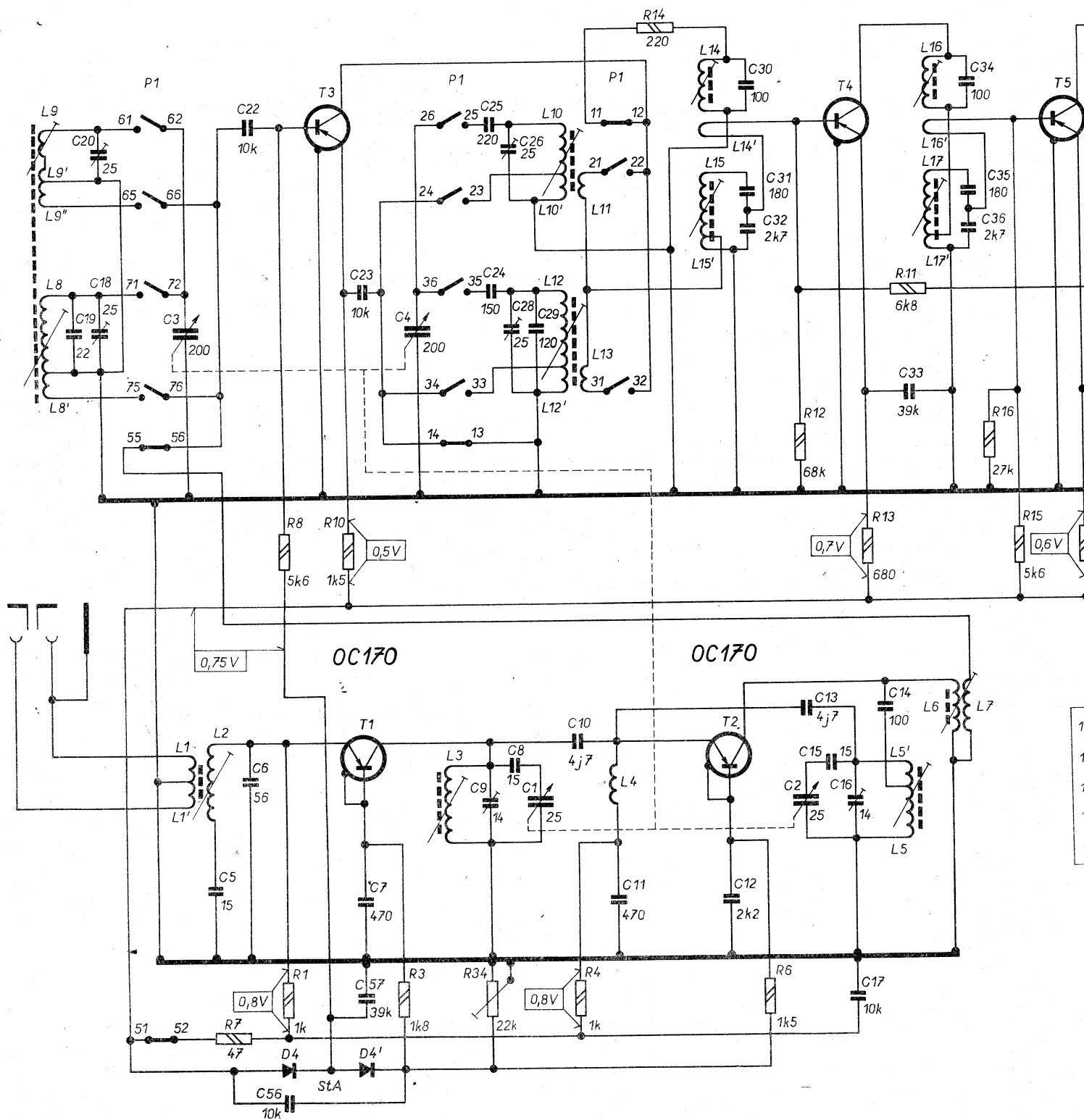
TESLA 2815B MONIKA

R	7,	8, 1,	10,	3,	34,	4,	14,	6,	12,	13,	11,	16,	15,	17,
C	19, 20, 18,	3,	22,	23,	4,	25, 24, 26, 28, 29,		30, 31, 32,		33,	34, 35, 36,			
C	5,	6,	56,	7, 57,		9, 8, 1, 10, 11,		12,	13, 2, 15, 16, 17, 14,					
L	9, 9', 9'', 8, 8',	1, 1', 2,			3,	10, 10', 12, 12', 11, 13,	4,	14, 14', 15, 15',	5', 5, 16, 16', 17, 17', 6, 7,					

OC170

OC170

OC170

15,	17,	18,	19,	22, 20, 21, 23,	24, 25, 26, 27,	28, 33,	29,	30, 35,	31,	32,	
5, 36,			38, 39,	40, 45,	41, 42, 46, 43, 44,	49,	51,			53,	
37,			54, 47,		48,			52,		55,	
6, 7,			18, 18', 20, 20', 19'', 21, 19, 19'					22,	23,	23',	24, 24', 25,

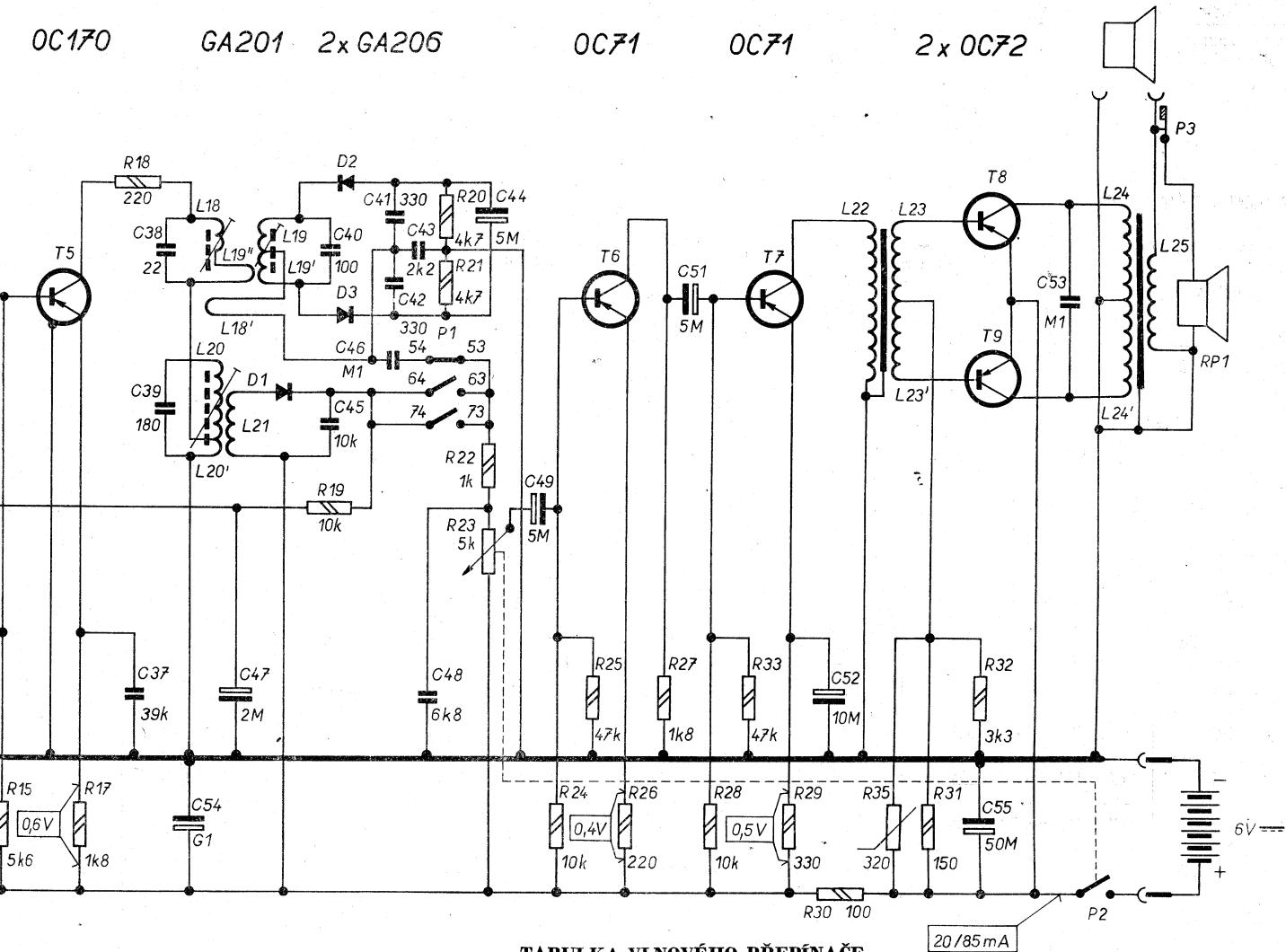
OC170

GA201 2x GA206

OC71

OC71

2x OC72

TABULKA VLNOVÉHO PŘEPÍNAČE

20/85 mA

Pootočením přepínače knoflíku mění se spojení takto:

Rozsah	Značení	Poloha knoflíku	Spojí se dotyky
velmi krátké vlny	VKV	\	11–12; 13–14; 51–52; 53–54; 55–56;
střední vlny	SV	/	21–22; 23–24; 25–26; 61–62; 63–64; 65–66
dlouhé vlny	DV	/\	31–32; 33–34; 35–36; 71–72; 73–74; 75–76

Na schématu zapojení je přijímač přepnut na velmi krátké vlny

Značení kapacit a odporů

Schéma zapojení přijímače

TESLA 2815B MONIKA

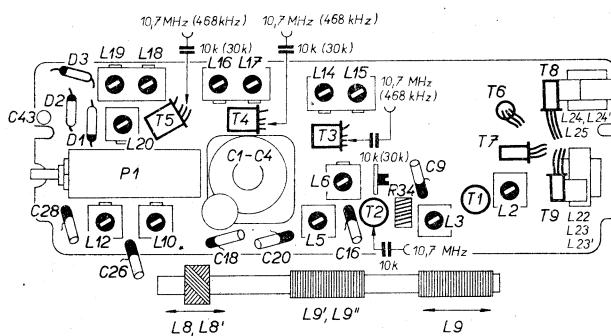
Nejprve seříďte stupnicový ukazovatel tak, aby se jeho levý okraj kryl se značkou na levé straně stupnice pro velmi krátké vlny, je-li ladění přijímače na levém dorazu. Nyní vyjměte šasi ze skříně, přičemž stupnicový ukazovatel zůstává na straně regulátoru hlasitosti, odměřte od levého okraje stupnicového ukazovatele postupně 2,5 mm, 3,1 mm, 59,2 a 60,3 mm a vyznačte tyto body na stínítku jako B, D, A a C (viz. obr. dole). Připojte napájecí napětí 6 V, regulátor hlasitosti naříďte na největší hlasitost, přijímač uzemněte. Souběžně k stabilizační diodě D4 připojte stejnosměrný elektronkový voltmetr a miniaturním potenciometrem R34 na něm naříďte napětí 0,75 V.

Na velmi krátkých vlnách je v frekvenci signál kmitočtově modulovaný kmitočtem 400 Hz, zdvih 15 kHz (při dosadování poměrového

VELMI KRÁTKÉ VLNY

Postup	Zkušební vysílač		Sladovaný přijímač		Výchylka výstup. měřiče	Mezní citlivost
	Připojení	Signál	Stupnicový ukazovatel	Sladov. prvek		
1 6				L19*	na nulu	
2 7				L18		4,5 mV
3 8	přes kondenzátor	10,7 MHz		L16	max. (5 mW)	
4 9	10 k na emitor T2			L14		
5 10				L6		
11			na střed pásmu	L6	max. (50 mW)	
12 14		10,7 MHz nemod.		L19*	na nulu	
13		10,7 MHz doladit		—	max. (110 mW)	
15	přes 10k na bázi T5					0,45 mV
16	přes 10k na bázi T4	10,7 MHz			5 mW	105 µV
17	přes 10k na bázi T3					52 µV
18 22		65,2 MHz	na pravý doraz	L5, L3		
19 23	přes symetr. člen na zdírky pro diopól	73,5 MHz	na levý doraz	C16, C9	max. (80 mW)	40 µV
20 24		69,5 MHz	na zaved. signál	L2		
21 25		10,7 MHz	na střed pásmu	L6		

* Stejnosměrný elektronkový voltmetr s nulou připojený souběžně ke kondenzátoru C43

Sladovací prvky přijímače

D O V Á N Ī P Ř I J Í M A Č E

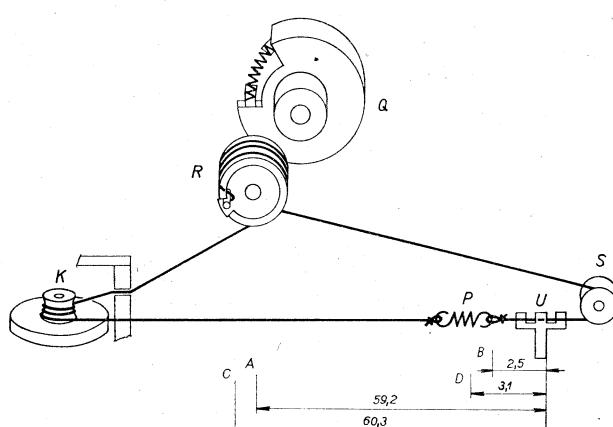
detektoru se modulace vypíná); na ostatních vlnových rozsazích je signál modulován amplitudově kmitočtem 400 Hz do hloubky 30%. Kapacita dolahovacích kondenzátorů se mění přivinováním nebo ovinováním tenkého drátu na kondenzátorech. Do zásuvky pro další reproduktor připojte měřicí výstupního výkonu s impedancí 8 Ω. Pokud není uvedeno jinak, zdržujte výstupní výkon přijímače velikostí vstupního signálu na hodnotě 80 mV.

Po nastavení sladovacích prvků měřte výstupní citlivost přijímače při výstupním výkonu 5 mW. Před měřením celkové výstupní citlivosti napište regulátorem hlasitosti šum přijímače při vypnutém signálu na -26 dB při vkv a na -10 dB při sv a dv. Potom zajistěte cívky na feritové tyči a jádra cívek voskem, dolahovací kondenzátory a miniaturní potenciometr nitrolákem.

STŘEDNÍ A DLOUHÉ VLNY

Postup	Zkušební vysílač		Sladovaný přijímač			Výchylka výstup měřiče	Mezní citlivost
	Připojení	Signál	Rozsah	Stupnicový ukazovatel	Sladov. prvek		
1	přes 30k na bázi T5				L20		2,2 mV
2	přes 30k na bázi T4				L17		45 μV
3				na levý doraz	L15		
4	7				L20		
5	8				L17		
6	9				L15		
10	12			na zn. A	L10, L9*		500 μV/m
11	13	na normalizovanou rámovou anténu		na zn. B	C26, C20		350 μV/m
14	16			na zn. C	L12, L8*		2 mV/m
15	17		dv	na zn. D	C28, C18		1,5 mV/m
		468 kHz	sv			max. (80 mW)	
		560 kHz					
		1500 kHz					
		156 kHz					
		284,15 kHz					

* Ladí se posouváním cívky po feritové tyči

Úprava náhonového motouzu a vyznačení sladovacích bodů

